

T. 1. 40

7.2467
1179 1

ES ÉTUDIANTS DE L'ACADÉMIE
DES MINES À CRACOVIE EN 1923.

ACADÉMIE DES MINES À CRACOVIE

PUBLIÉ PAR LA SECTION D'EXTERIEURE ACTION DE L'ASSO-
CIATION DES ETUDIANTS DE L'ACADÉMIE DES MINES A CRACOVIE
18, RUE LORETAŃSKA, 18.

STOWARZYSZENIE STUDENTÓW AKADEMJI GÓRNICZEJ W KRAKOWIE

W ROKU 1923

AKADEMJA GÓRNICZA W KRAKOWIE.

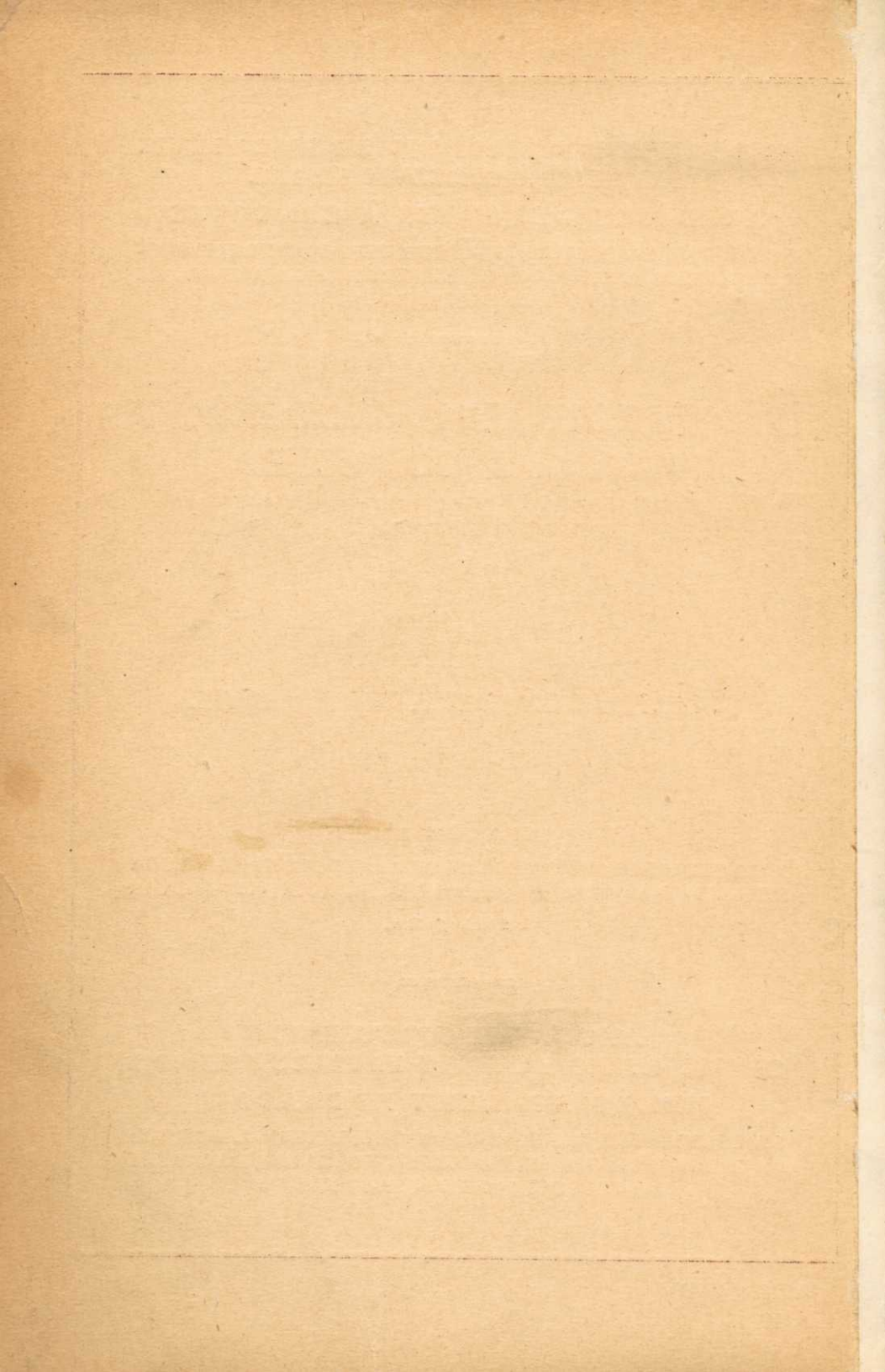
KRAKÓW 1924

NAKŁADEM SEKCJI ZEWNĘTRZNEJ DZIAŁALN. STOWARZYSZENIA
STUDENTÓW AKAD. GÓRNICZEJ W KRAKOWIE, LORETAŃSKA 18.

CENA 3 ZŁ.

ASSOCIATION OF STUDENTS
OF THE MINING ACADEMY IN CRACOW IN 1923.
MINING ACADEMY IN CRACOW

PUBLISHED BY THE SECTION FOR THE EXTERNAL ACTIVITY
OF THE ASSOCIATION OF STUDENTS OF THE MINING ACADEMY
IN CRACOW, LORETAŃSKA-STREET 18.

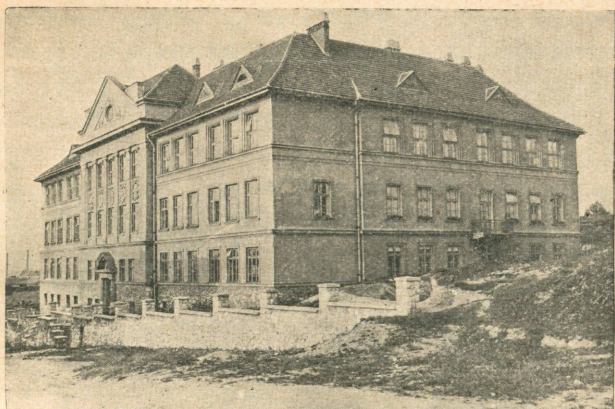
02733

~~5149~~ 7.2467

C2734

1

Akademja Górnicza w Krakowie. — Budynek laboratoryjny.
Académie des Mines à Cracovie. — Bâtiment des laboratoires.
Mining Academy in Cracow. — The Laboratories-Building.

PRZEDMOWA.

Rocznik ten, który Stowarzyszenie Studentów Akademii Górniczej w Krakowie wydaje i przeznaczają dla polskiego świata górniczo-hutniczego jest wyrazem serdecznych uczuć akademickiej młodzieży górniczej i hutniczej, względem swego starszego pokolenia za jego — niespotykaną w równiej mierze nigdzie — życzliwość i przyjaźń okazywaną młodszemu pokoleniu studjującemu; bliższe poznanie jego pracy i młodych zamiarów zacieśni jeszcze powyższe węzły przyjaźni i sympatji, wyrosłe z idei braterstwa i solidarności, z dawnych polskich tradycji górniczych. Dalszem zadaniem rocznika, jest być łącznikiem wszystkich uczniów i wychowanków polskiej Akademii Górniczej ze Stowarzyszeniem Studentów i Akademią Górniczą, oraz być odbiciem i krytycznym przeglądem kolektywnej pracy dla ogólnego dobra Stowarzyszenia, jako pracy przygotowawczej dla przyszłych twórczych wysiłków dla dobra Narodu i Pastwa.

Mikołaj Różycki

vice-prezes Stowarzyszenia Stud. Akad. Górn.

1

Sprawozdanie prezesa K. S. A. G.

Sprawozdanie niniejsze, jest ostatniem sprawozdaniem z działalności Koła Słuchaczy Akademii Górniczej w Krakowie, gdyż na Walnem Zgromadzeniu jakie się odbyło w dniu 2-go grudnia 1923 rozszerzyliśmy pole naszej działalności uchwalając nowy statut i zmieniając równocześnie dotychczasową nazwę „Koło Słuch. Akademii Górniczej“, na Stowarzyszenie Studentów Akademii Górniczej w Krakowie“. Organizację nowego Stowarzyszenia, jednoczącego w swej organizacji wszystkich studentów i inżynierów — wychowanków Akademii Górniczej oparto na wzorach analogicznych zrzeszeń polskich studentów-górników na zagranicznych Akademjach Górniczych (Leoben, Przybram, Freiberg, Petersburg) oraz na Stowarzyszeniach studentów zachodnio-europejskich Wyższych Szkół Górniczych.

Pracę Koła Słuchaczy Akademii Górniczej zapoczątkowane szczęśliwie przez Wydział kol. Michejdy Władysława, prowadzone następnie przez Wydziały kol.: ś. p. Stratilaty Jana i Strarza Stan., zakończone zostały owocnym wynikiem, przez ostatni Wydział K. S. A. G., któremu przewodniczył piszący te słowa. O szczegółach tych prac dowie się Szan. Czytelnik ze sprawozdań poszczególnych sekcji Na tem miejscu niech mi będzie wolno złożyć serdeczne i gorące podziękowanie tym kolegom, którzy z zaparciem się siebie oddali dobru ogólnemu K. S. A. G. owocną w wyniki pracę.

Kazimierz Paszyński m. p.
prezes Koła Słuch. Akad. Górniczej.

Sprawozdanie Sekcji Zewnętrznej Działalności K. S. A. G.

Szybki rozwój prac Sekcji Zewnętrznej Działalności w r. 1923 spowodował podział agend Sekcji pomiędzy pięć zasadniczych referatów: referat informacyjny, referat odczytowy, referat prasowy, referat zagranicznych praktyk wakacyjnych i referat posad.

Prace poszczególnych referatów w okresie roku 1923 przedstawiają się w ogólnych zarysach następująco: Referat informacyjny: Oprócz zasadniczej działalności mającej na celu nawiązywanie i utrzymywanie kontaktu z organizacjami świata akademickiego oraz świata

górnico-hutniczego w Polsce i zagranicą — zapoczątkowano w r. 1923 stałe wydawanie rocznika Stowarzyszenia studentów Akademii Górniczej. Imprezę powyższą oparto wyłącznie na zasadzie samowystarczalności. Referat odczytowy: Dla studentów Akademii Górniczej oraz interesującej się publiczności zorganizowała Sekcja Zewnętrznej Działal-

Akademia Górnicza w Krakowie. Rektorat i Dziekanaty. Siedziba Stowarzyszenia Stud. Akademii Górniczej, ul. Loretańska 18.
Académie des Mines à Cracovie. Le Rectorat et le D canat. R sidence de l'Association des étudiants de l' cole de Mines.
 Mining Academy in Cracow. Rectory and Deanery. Residence of the Association of the Mining Academy Students.

ności trzy odczyty: p. inż. Święcickiego p. t. „System Taylora naukowej organizacji pracy“, p. inż. Bojemskiego p. t. „Amerykańskie maszyny wr bowe“ z ilustracjami świetlnymi, p. inż. Zwierzyckiego z Batawji p. t. „Przemysł górniczy w Indjach holenderskich, oraz

warunki jakim powinien czynić zadość inżynier górniczy mający zamiar pracować w krajach tropikalnych" z ilustracjami świetlnymi oraz referat p. inż. Kosickiego z Michigan p. t. „Amerykańskie wyższe szkolnictwo techniczne" przeznaczony dla grona Kolegów i profesorów Akademii. Szerszej akcji powyższego referatu przeszkadzał brak prelegentów.

Referat prasowy: Zamieszczono w prasie polskiej trzydzieści artykułów związanych treścią ze Stowarzyszeniem Studentów Akad. Górniczej i Akademią Górniczą, z tych jeden artykuł zamieszczono w polskich pismach w Ameryce Północnej (w czterdziestu pismach) Brazylii, Francji, Czechosłowacji, Łotwie, Bułgarji i Chinach. W czasie praktyk wakacyjnych w Belgji zamieszczono — dzięki życzliwemu poparciu spraw Stowarzyszenia przez JWP, Ministra Sobańskiego i JWP, hr. Pomińskiego sekretarza poselstwa polskiego w Brukseli — dłuższy artykuł w prasie brukselskiej, antwerpskiej, gandawskiej i w Mons. Z końcem roku 1923 podjęto myśl założenia spółki wydawniczej naukowego organu górniczo-hutniczego opartego na analogicznych wydawnictwach Europy i Ameryki.

Referat praktyk zagranicznych:

Szczegółowe informacje znajdzie Szan. Czytelnik w rozdziale: „Zagraniczne praktyki wakacyjne". Na tem miejscu podaję tylko ogólne dane o praktykach zagranicznych w r. 1923. W roku tym uzyskało Stowarzyszenie pięć praktyk wakacyjnych w kopalniach Pas de Calais, Saône i Loire, oraz jedenaście praktyk w kopalniach belgijskich Zagłębia Mons. Po zakończeniu praktyk w kopalniach francuskich udali się Koledzy do Paryża, podejmowani tamże bardzo gościnnie przez Comité Central des Houillères de France i École Nationale Supérieure des Mines. Grupa Kolegów złożyła wyrazy hołdu Francji od całej polskiej górniczej młodzieży akademickiej.

Referat posad: Poczyniono rozległe starania celem zapewnienia z góry kolegom absolwentom-inżynierom pracy zawodowej w górnictwie i hutnictwie w kraju i zagranicą. Organizacja działalności powyższego podstawowego referatu Sekcji znajdowała się przez cały rok 1923 w stadjum ciągłej rozbudowy. Sekcja Zewnętrznej Działalności uzyskała w tymże roku cztery posady dla Kolegów inżynierów.

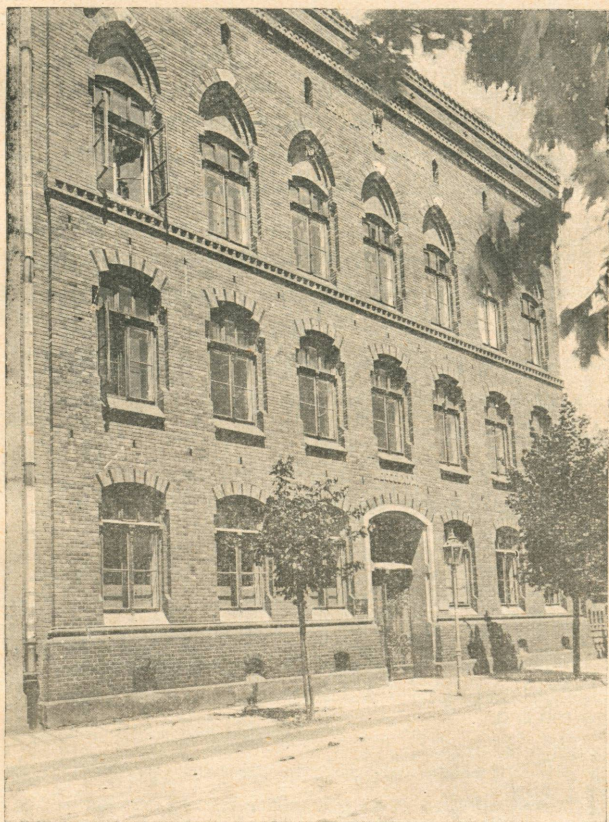
Sekretariat sekcji załatwił w roku 1923 2965 korespondencyj.

Mikołaj Różycki m. p.

Przewodniczący Sekcji Zewn. Dział.

Sprawozdanie Sekcji Bratniej Pomocy K. S. A. G.

Zadaniem i celem Sekcji Bratniej Pomocy jest organizowanie i niesienie pomocy w pierwszym rzędzie członkom Stowarzyszenia Studentów Akademii Górniczej, potem poszczególnym sekcjom S. S. A. G. Uskutecznia się to w jednym i drugim wypadku drogą

Akademia Górnicza w Krakowie, ul. Smoleńsk 9. — Biblioteka główna.
Académie des Mines à Cracovie, rue Smoleńsk 9. Bibliothèque principale.
The Mining Academy in Cracow, Smoleńsk street 9 The principal library.

długo- i krótkoterminowych pożyczek, niewrotnych zapomóg, oraz utrzymaniem bursy, gdzie część członków znajduje mieszkanie. Dla osiągnięcia tego celu skazana jest sekcja na zasiłki z głównej kasy S. S. A. G., z Kuratorjum finansowego A. G., jak też i na te,

które są od czasu do czasu zaofiarowywane przez instytucje wspierające Stowarzyszenie.

Stałych dochodów Sekcja Bratniej Pomocy nie posiada i wskutek powyższego kapitał obrotowy Sekcji Bratniej Pomocy nie zwiększa się, tem bardziej, że pożyczki, które udziela Sekcja, są bezprocentowe.

Działalność Sekcji Bratniej Pomocy za okres od stycznia 1923 do grudnia tegoż roku, przedstawia się jak następuje:

Sekcja ta nie miała statystyki udzielonych i zwróconych pożyczek, co było koniecznem ze względu na możliwe źródła dochodu u Kolegów, którzy korzystali z pożyczek w okresie swoich studjów. Przystąpiono do sporządzenia takiej statystyki. Statut Sekcji ze względu na rozwój i wzrost Stowarzyszenia okazał się niewystarczający, wypracowano nowy, odpowiadający więcej ekonomicznemu stanowi rzeczy. Przy sposobności stwarzania statystyki, zaprowadzono nową organizację w archiwach Sekcji.

Finanse Sekcji przedstawiają się jak następuje:

Za czas od 1/XI 1922 do 30/IV 1923 ogólnie:

Dochody	Mkp. 6,863.992
Rozchody	„ 6,863.992
Saldo ogólne	Mkp. 1,186.507
Maj 1923 r.	
Przychód	Mkp. 2,330.307
Rozchód	„ 1,912.400
Saldo	Mkp. 427.907
Czerwiec 1923 r.	
Przychód	Mkp. 2,390.702
Rozchód	„ 1,334.390
Saldo	Mkp. 1,046.312
Lipiec 1923 r.	
Przychód	Mkp. 1,575.859
Rozchód	„ 1,532.189
Saldo	Mkp. 43.670
Sierpień 1923 r.	
Przychód	Mkp. 243.670
Rozchód	„ 2.000
Saldo	Mkp. 241.670

Wrzesień 1923 r.

Przychód	.	.	.	.	.	Mkp. 6,593.000
Rozchód	.	.	.	.	.	„ 221.770
Saldo	.	.	.	.	.	Mkp. 6,371.230

Październik 1923 r.

Przychód	.	.	.	.	.	Mkp. 18,243.110
Rozchód	.	.	.	.	.	„ 16,569.230
Saldo	.	.	.	.	.	Mkp. 1,673.880

Listopad 1923 r.

Przychód	.	.	.	.	.	Mkp. 39,909.180
Rozchód	.	.	.	.	.	„ 23,060.000
Saldo	.	.	.	.	.	Mkp. 16,849.180

Stan majątku	Arkusze	Złp.	Frs. fr.	Frs. szw.	Dolary
Papiery wartościowe		10.—	20.—		1.—
Konto P. K. O.		157.—			
Polski Bank Krajowy		116.18			
Wykaz pożyczek				61.50	
Sekcja wydawnicza	513				
	513	283.18	20.—	61.50	1.—

Sekcja korzystała z ofiarności p. Prezydenta Rzeczypospolitej oraz następujących osób, firm i kolegów: p. Ochockiego, p. Dubiskiej, inż. Grabianowskiego, T-wa Alfa, Firmy Pap: Kolegów: Grabianowskiego, Markiewicza, Braci F. i T. Gadomskich, oraz osób składających na listy składkowe.

Sekcja Bratniej Pomocy organizuje obecnie akcję celem zapewnienia dochodów bardziej stałych niż dotychczas dla osiągnięcia celu, postawionego na początku. Drogi do osiągnięcia tego są różne, zatem nie można omawiać szczegółów, tembardziej, że to niezmieściłoby się w ramach niniejszego sprawozdania, niemniej jednak można być pewnym, że praca podjęta w tym kierunku będzie szybko i systematycznie prowadzona do celu.

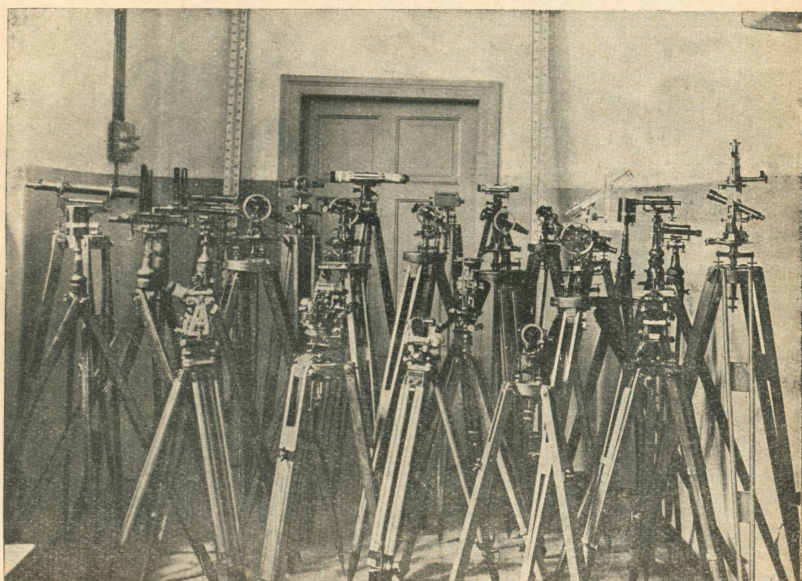
Roman Grabianowski
przew. Sekcji Bratniej Pomocy.

Sprawozdanie Sekcji Wydawniczej K. S. A. G.

Historja rozwoju i działalności Sekcji Wydawniczej związana jest ściśle z rozwojem Akademii Górniczej w Krakowie. Dotkliwy brak w języku polskim dzieł i wydawnictw fachowych z dziedziny górnictwa i jemu pokrewnych był impulsem, który spowodował Stowarzyszenie, do założenia własnej instytucji wydawniczej, mającej na celu usunięcie powyższego braku w odniesieniu do studentów Akademii Górniczej w Krakowie. Już w pierwszym roku istnienia Akademii Górniczej wydano skrypt „Matematyka wyższa“ prof. A. Hoborskiego, obecnie już wyczerpany. Trudności jakie miała do pokonania Sekcja w początkach swego istnienia osłabiły w drugim roku pracy działalność tejże sekcji. W trzecim roku istnienia Sekcji Wydawniczej energia i zapał Kolegów dokonały zakończenia prac organizacyjnych i przygotowawczych, umożliwiając Sekcji jej obecną działalność. Z chwilą powyższą rozpoczął się okres żywej pracy i szybkiego rozwoju Sekcji. W czasie tym doznała Sekcja wydatnego poparcia ze strony Kuratorjum Akademii Górniczej w Krakowie, bez którego pomocy finansowej niemożliwym byłby dzisiejszy rozwój Sekcji. Sekcja Wydawnicza składa na tem miejscu podziękowanie p. prof. Dr. A. Hoborskiemu, przewodniczącemu Kuratorjum Finansowego Akademii Górniczej i p. prof. Dr. J. Stockowi, skarbnikowi tegoż Kuratorjum za życzliwość z jaką odnosili się do żywotnych spraw Sekcji. Półtora roku usilnych zabiegów pp. asystentów i pp. profesorów, dały jako wynik 15 skryptów ukończonych. Z zaczętych 3 w przygotowaniu, oraz na handlowy sposób zorganizowany sklep skryptowy, wraz z niezbędnymi do niego ruchomościami.

Wydatne subwencje udzielone Stowarzyszeniu ze strony Towarzystwa Przedsiębiorstw Górniczych i krakowskiego oddziału Banku Przemysłowego, umożliwiły w wybitnym stopniu wykonanie powyższej pracy; wymienionym Towarzystwom składamy serdeczne podziękowanie. Obecnie oczekują Sekcję wydawniczą nowe zadania. Praktyka wykazała, że skrypta wydawane przez Sekcję są obecnie za drogie w stosunku do średniej zamożności kolegów. Zachodzi więc konieczność uprzystępnienia ich ceny, co można uzyskać tylko drogą założenia własnej powielarni. Zadanie powyższe jest obecnie zasadniczą dyrektywą w działalności Sekcji na najbliższą przyszłość i ma

widoki realizacji w związku z przyznaną przez P. T. Radę Zjazdu Przemysłowców Górniczych w Dąbrowie Górniczej pożyczką. P. T. Radzie Zjazdu Przemysłowców składamy uprzejme podziękowanie za jej życzliwą pomoc.

Zakład geodezji i miernictwa górniczego Akademii Górniczej.
L'institut de géodésie et de l'arpentage minier de l'Académie des Mines.
The geodesian and mining surveying institute of the Mining Academy.

W dalszej przyszłości jest stworzenie z naszej skromnej Sekcji zasobnej, dobrze zagospodarowanej firmy wydawniczej, mogącej wydawać dzieła naukowe w formie dużych nakładów książkowych, a przez to samo wydawnictwo współdziałającej z naukowym wydawnictwem górniczym w Polsce.

Kazimierz Pstrokoński m. p.
przewodniczący Sekcji Wydawniczej

Sprawozdanie Sekcji aprowizacyjnej K. S. A. G.

za czas od dnia 15/XI 1922 do dnia 15/XI 1923.

Cyfrowe przedstawienie sprawozdania byłoby nie aktualnem, gdyż był to czas ciągłej zniżki waluty polskiej.

Zapobiegliwością, sprężystą organizacją K. S. A. G. i zaznajamianiem społeczeństwa o niedoli akademików-górników, zdobywam fundusze na prosperowanie kuchni. Urządzanie wspólnych obiadów z pp. profesorami Akademii Górniczej, zaznajomiło grono profesorów z losem ich wychowanków.

Kuratorjum finansowe Akademii Górniczej przysparza funduszy kuchni. Sekcja Dochodów Niestalych swą żywą działalnością wielce się przyczyniła do powiększenia zasobów kuchni. Zmodyfikowanie systemu gospodarki wewnętrznej, współpraca Kolegów — wszystko to przyczyniło się, że cel Zarządu kuchni, by wydawanie obiadów, kolacji po cenach znacznie niższych niż w restauracjach nie spowodowało deficytu, który mógłby pociągnąć za sobą zwinięcie kuchni — został osiągnięty. Bilans kuchni zamknięto bez deficytu, z zaopatrzeniem kuchni we wszystkie zemiopłody na cały rok akademicki 1923/24.

*Lewandowski m. p.
przew. Sekcji aprow.*

Sprawozdanie bibliotekarza S. S. A. G. za czas od XI. 1922 do XI. 1923 r.

Biblioteka S. S. A. G. składa się w głównej części z książek darowanych S. S. A. G. przez czytelnie w Loeben, Przybramie i Gracu, tudzież darów pp. Profesorów i kolegów.

Zawiera obecnie około 5.000 tomów, treści naukowej i beletrystycznej. Dział naukowy reprezentowany jest przeważnie przez dzieła niemieckie — polskie liczebnie stoją na drugim miejscu — posiadamy również kilka prac francuskich. W dziale beletrystycznym najsilniej jest reprezentowana literatura polska, potem niemiecka i t. d.

Czas z którego mam zdać sprawozdanie był właściwie pierwszym okresem istotnej pracy w bibliotece, gdyż do listopada 1922 r. otrzymaliśmy ostatnie przesyłki od czytelnii w Loeben, Przybramie i Gracu, z chwilą tą można więc było przystąpić do uporządkowania i skatalogowania książek, co przedtem wykluczała nieznajomość jakości i ilości materiału. Książki, które mogły pomieścić się w czterech szafach (w lokalu Stowarzyszenia) zostały spisane i oddane do użytku kolegów; zaznaczyć tu wypada, że była to dopiero połowa ogólnej ilości książek, jakie posiada biblioteka S. S. A. G. uporządkowanie tej drugiej połowy (spoczywającej w pakach z powodu braku miejsca) przypadło w udziale kol. Górcie i niżej podpisanemu. Aby możliwie prędko

skończyć katalog, wypożyczanie książek kolegom zostało wstrzymane; dopiero z chwilą gdy dany dział jest skatalogowany oddaje się go do dyspozycji kolegom.

Zakład mineralogii i petrografji Akademii Górniczej.
L'institut de minéralogie et de pétrographie de l'Académie des Mines,
The mineralogy and petrography institute of the Mining Academy.

W pracy przeszkadzał nam brak pomieszczenia, część naszej biblioteki zostaje nadal w pakach, w każdym razie w niedługim już czasie będziemy mieli całość książek skatalogowaną co umożliwi oddanie całej biblioteki do użytku członków Stow. Słuch. A. G.

Jan Zaleski
bibliotekarz główny.

Sprawozdanie delegatów K. S. A. G. do Centrali Akad. Stowarzyszeń Samopomocowych w Krakowie za czas do 2. XII. 1923 r.

Jak zaradzić, ewentualnie zmniejszyć ciężkie położenie młodzieży akademickiej studjującej, oto zadanie Centrali Akademickich Stowarzyszeń Samopomocowych.

Akcję pomocy prowadziły instytucje samopomocowe rozsiiane po centrach akademickich. W anormalnych stosunkach powojennych głównym celem tychże było wydobyć za wszelką cenę jak najwięcej gotówki ewentualnie prowiantów dla swoich kuchni. Nic więc dziwnego, że gorączkowe wysiłki każdej z nich skierowane na wszystkie strony, niejednokrotnie paraliżowały się wzajemnie, co niekorzystnie odbijało się na akcji samopomocowej. Zaszła więc potrzeba uporządkowania i ujednolajnienia tej akcji i rozwinięcie zbiorowej inicjatywy i wysiłku w kraju i zagranicą. Cel ten wysunięto na ogólnoakademickim Zjeździe wileńskim Centrali Akademickich Stowarzyszeń Samopomocowych z Radą Naczelną w Warszawie.

W skład Rady C. A. S. S. wchodzi delegaci wszystkich instytucji samopomocowych w Krakowie. Należy przedewszystkiem zaznaczyć, że w akcji samopomocowej wziął udział również Rząd przez Wojewódzkie Komitety Opieki nad młodzieżą akademicką, na których czele stoją wojewodowie. Centrala krakowska, do której należą Województwa: krakowskie, kieleckie i śląskie, tworzy dla ułatwienia akcji w miasteczkach prowincjonalnych towarzystwa starszego społeczeństwa, których zadaniem jest prowadzić akcję na rzecz Centrali w danym okręgu. Centrala rozwinięła również uwagę na działalność za granicą przez poszczególne konsulaty polskie, rezultatem czego są dość okazałe sumy pieniężne we wszystkich prawie walutach zagranicznych.

Ta akcja Centrali rozwinięła się jak dotychczas w dwóch kierunkach: budowy domów akademickich i utrzymywanie kuchni akademickich. To wszystko opiera się oczywiście na funduszach otrzymywanych od społeczeństwa, które coraz częściej odmawia pomocy, uważając ogół akademicki za zbyt licznych darmozjadów. Należy jednak przypuszczać, że społeczeństwo nękanie ciągłemi daninami, nie rozumie celu takiej daniny, i tem sobie należy tłómaczyć wrogie nieraz zachowanie się wobec akcji samopomocowej u p. t. sfer ziemiańskich. Aby się od tej z niechęcią składaną ofiary uchronić, zwraca Centrala baczniejszą uwagę na składanie instytucji zyskowych, prowadzonych wyłącznie siłami akademickimi, co zostanie zapewne dobrym skutkiem przez S. S. A. G. uwieńczone. Ma to tę dobrą stronę, że oszczędza nam poniżenia w zwracaniu się po niechętną ofiarę i daje utrzymanie pewnej części akademików. Kierunek ten w dotychczasowej działalności Centrali był zupełnie pominięty z powodu może zbyt małego

zainteresowania się Centralą przez poszczególne Towarzystwa samopomocowe i braku chętnych do energicznego zajęcia się tą sprawą.

Delegaci K. S. A. G. do Centrali A. S. S.

Sprawozdanie Sekcji Sportowej K. S. A. G.

Sekcja sportowa opierała swą działalność w myśl obowiązującego regulaminu, o Akademicki Związek Sportowy w Krakowie.

Stosunek polega na tem, że koledzy, którzy chcą uprawiać którąkolwiek gałąź sportu zapisują się do odpowiedniej Sekcji A. Z. S., a każdorazowy przewodniczący S. S. K. S. A. G. wchodzi z urzędu w skład Zarządu Głównego A. Z. S. — Zarządu Sekcji Wioślarskiej i Sekcji Narciarskiej. Stan ten trwać musi aż do chwili, gdy przy własnym domu akademickim, na własnym boisku, będziemy mogli rozwinąć wszechstronną i samodzielną pracę sportową.

W. A. Z. S. uprawiają koledzy najliczniej wioślarstwo, pływanie i narciarstwo. Pod barwami A. Z. S. odbyli kol. Obtułowicz, Ramza i Zapalski najdłuższą wycieczkę wioślarską w ostatnim sezonie, kol. Daszyński i Niewiestin uzyskali nagrody w zawodach pływackich, a kol. Kaliciński zdobył zaszczytne miejsce w zawodach narciarskich w kraju i zagranicą.

Na sprzęt sportowy, jak dotychczas szczupły, składa się komplet przyborów szermierczych otrzymanych w darze po czytelnicy przybramskiej i łódź „Barbara“ oddana pod opiekę Sekcji Wioślarskiej A. Z. S. — Kuratorjum Finansowe A. G. ofiarowało dla niezamożnych kolegów znaczną subwencję na pokrycie kosztów opłaty wpisowego i wkładek miesięcznych w A. Z. S., przyczyniając się powyższem w wybitnem stopniu do rozwoju życia sportowego wśród Członków stowarzyszenia.

Władysław Górka m. p.

Przewodniczący S. S. K. S. A. G.

Zagraniczne praktyki wakacyjne.

Idea nawiązania i zacieśnienia przyjaznych stosunków z młodzieżą zagranicznych Instytutów Górniczych i zagranicznym światem górniczym oraz wszechstronnie i głębsze poznanie techniki górniczej i organizacji pracy w najważniejszych centrach przemysłowych Europy wysunęła myśl organizowania wymiennych praktyk wakacyjnych w kopalniach zagranicznych dla studentów krakowskiej Akademii

Górnicej, i w kopalniach polskich, dla studentów zagranicznych wyższych szkół górniczych. Prace dotychczasowe nad wykonaniem powyższego zadania przedstawiają się w ogólnych zarysach następująco:

Praktyki w kopalniach polskich dla studentów górniczych francuskich: W roku 1923 uzyskała Sekcja Zewnętrznej Działalności 8 praktyk wakacyjnych o charakterze obserwacyjnym na rok 1924 w kopalniach polskich zagłębia dąbrowskiego, górnośląskiego i borysławskiego. Szczegóły tych praktyk znajdowały się w chwili pisania tego sprawozdania w stadjum organizacji.

Praktyki w kopalniach francuskich dla studentów polskich: Dzięki życzliwym staraniom p. inż. B. Malinowskiego i życzliwości p. Peyrimhof, vice-prezesa Comité Central des Houillères de France uzyskało Stowarzyszenia Studentów Akademii Górniczej w roku 1923 pięć praktyk wakacyjnych w kopalniach francuskich, (Billy-Montigny, Lens, Bruay-Les-Mines, Bully Grenay, Montau-les-Mines) przyznanych przez Comité Central des Houillères de France, wraz ze stypendjum 10,000 fr. na pokrycie kosztów związanych z odbywaniem powyższych praktyk. Według przyjętego we Francji zwyczaju miały praktyki charakter praktyk obserwacyjnych. Uprzejmość i życzliwość zarządów kopalń francuskich względem kolegów — praktykantów, umożliwiła im osiągnięcie pełnych korzyści naukowych, wynikłych z gruntownego zapoznania się z francuskim górnictwem.

Po ukończeniu praktyk zostali koledzy praktykanci podjęci serdecznie w Paryżu przez Comité des Houillères, École Nationale Supérieure des Mines i Association des Élèves et Anciens Élèves de l'École N. S. des Mines w Paryżu.

Praktyki w kopalniach polskich dla studentów belgijskich: Sekcja Zewnętrznej Działalności zorganizowała i przygotowała 10 praktyk o charakterze obserwatorskim na rok 1924, dla studentów École des Mines et de Metallurgie w Mons, w polskich kopalniach węgla, soli i nafty.

Praktyki w kopalniach belgijskich: Dzięki życzliwemu poparciu sprawy praktyk w Belgji przez JW. Pana ministra Sobieskiego, posła polskiego w Bruxeli i p. Stanisława hr. Ponińskiego, sekretarza tegoż poselstwa oraz życzliwości p. Graves, prezesa związku belgijskich kopalń węgla i p. Bollé'a profesora Szkoły Górniczej w Mons, uzyskała Sek. Zew. Działalności w roku 1923. 12 praktyk wakacyjnych w kopalniach belgijskich. Po ukończeniu praktyk, odbył

się kilkudniowy objazd kopalń zagłębia Mons i Liège zorganizowany przez pana prof. Bolle'a, oraz zwiedzenie Szkoły Górniczej w Mons, gdzie studenci polscy mieli możliwość zapoznania się z urządzeniami i pracownikami tamtejszej Wyższej Szkoły Górniczej.

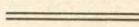
Praktyki dla studentów angielskich: Sekcja Zewnętrznej Działalności uzyskała i zabezpieczyła na rok 1924 6 praktyk wakacyjnych w charakterze obserwatorskim w polskich kopalniach węgla i ropy dla studentów Królewskiej Szkoły Górniczej w Londynie. Starania JW. Pana min. Skirmunta posła polskiego w Londynie, doprowadziły do uzyskania, dla Stowarzyszenia Studentów Akademii Górniczej w Krakowie, praktyk w kopalniach angielskich na lata najbliższe.

Praktyki w Jugosławii: Ministerstwo kopalń i lasów w Jugosławii przyznało polskim studentom górniczym w roku 1923, pięć praktyk w kopalniach jugosłowiańskich. Brak funduszy na pokrycie kosztów wyjazdu nie pozwolił na ich wykorzystanie w tymże roku. Jest jednak nadzieja że w roku następnym zostaną one obsadzone.

W stadium organizacji znajdowała się sprawa wymiany praktyk w kopalniach polskich i rumuńskich, oraz plan uzyskania dwóch lub trzech praktyk w kopalniach Stanów Zjednoczonych.

Mikołaj Różycki

przewodniczący Sek. Zew. Dział. S. S. A. G.

KASOWE

K. S. A. G.

do 24 listopada 1923 roku.

Rozchód

	Kapitał obrotowy	Kapitał zakładowy
Rk Sekcji Apropowizacyjnej .	52,122.430.—	10,000.000.—
„ „ Bratniej Pom. Bursy	7,000.000.—	
„ „ Wydawniczej . .	5,100.000.—	
„ „ Zewnętrz. Działal.	1,965.000.—	
„ „ Dochodowej . .	3,000.000.—	
„ „ Bibliotekarskiej .	160.000.—	
„ kol. Gospodarza K.S.A.G.	4,110.000.—	
Koszta administracji i drobne wydatki	1,721.500.—	
Złożono na książeczce w K. O. Podgorza		20.000.—
Kupno stołków, zegara oraz reperacja biurka	15,787.700.—	
Koszta pogrzebu ś. p. kol. Malinowskiego	14,936.000.—	
Wieniec na trumnę ś. p. prof. Rodziewicz	1,000.000.—	
Za cztery sienniki zgubione w Bochni	4,875.000.—	
Koszta transportu 15 t. węgla	16,002.000.—	
Koszta organizacji Tygodnika Akademickiego	1,680.000.—	
Pożyczka kol. N.	1,000.000.—	
	130,459.630.—	10,020.000.—
Saldo z dnia 24 listopada 1923	5,166.922.50	16,932.000.—
	135,626.552.50	26,952.000.—

JACZEWSKI JERZY m. p.

skarbnik główny

OSTATNI WYDZIAŁ

Koła Słuchaczy Akademii Górniczej
od 31 maja 1923 do 25 listopada 1923.

Prezes: PASZYŃSKI KAZIMIERZ

Wiceprezes: NOWICKI TEOFIL

Sekretarz: MICHAŁSKI JAN

Zastępca sekretarza: OPARA JAN

Prezes Sekcji Bratniej Pomocy: GRABIANOWSKI ROMAN

Skarbnik: JASIEWICZ ZYGMUNT

Prezes Sekcji Aprowizacyjnej: LEWANDOWSKI WACŁAW

Skarbnik: KIEŁBASA LEOPOLD

Członek: SOJECKI ZYGMUNT

Zastępca bibliotekarza: DOBODZIŃSKI

Prezes Sekcji Wydawniczej: PSTROKOŃSKI KAZIMIERZ

Zastępca prezesa: FABRIS KAROL

Prezes Sekcji Zewn. Działalności: RÓŻYCKI MJKOŁAJ

Członek: GRZEGORCZYK MIECZYŚŁAW

Prezes Sekcji Dochodowej: FABRIS KAROL

Zastępca prezesa: PSTROKOŃSKI KAZIMIERZ

Członek: GRZEGORCZYK MIECZYŚŁAW

Bibliotekarz: WRÓBLEWSKI MIECZYŚŁAW

Prezes Sekcji Sportowej: GÓRKA WŁADYSŁAW

Gospodarz: ZAWADZKI WŁADYSŁAW.

I. WYDZIAŁ

Stowarzyszenia Studentów Akademii Górniczej
od 24 listopada 1923 do 2 grudnia 1923.

Przewodniczący: GRABIANOWSKI ROMAN

Członkowie Wydziału: CHUDOBA E., KOSTECKI J.,
FABRIS K., OPARA J., ZALESKI J., PETRYK F., KOSIEC A.,
SOJECKI Z., GADOMSKI T., WYROBEK S., ULLMANN T.,
TOMIK A., JARCZEWSKI J., WINTER, ŻMINKOWSKI.

Sąd koleżeński: INŻ. WYSOCKI, STĘPIŃSKI, MISCHKE,
KRYNICKI, PSTROKOŃSKI.

Delegaci do C. A. S. S.: NOWICKI T., ORŁOWSKI W.

Wydział podał się do dymisji, bez przejęcia funkcji od wydziału poprzedniego.

II. WYDZIAŁ

Stowarzyszenia Studentów Akademii Górniczej
od 2 grudnia 1923 do 10 czerwca 1924.

Prezes: CHUDOBA EDWARD

Prezydium: RÓŻYCKI MIKOŁAJ — vice-prezes

KOSIEC ADOLF — sekretarz główny

DERWOJED WŁADYSŁAW — skarbnik główny.

Sekcja Zewn. Działaln.: Przewodn.: MIKOŁAJ RÓŻYCKI

Zastępca i skarbnik: PETRYK FRANCISZEK

Sekretarz: SPYRA AUGUSTYN.

Sekcja Bratniej Pomocy: Przewodn.: KOSTECKI JERZY

Zastępca przew. i skarbnik: GADOMSKI TADEUSZ

Sekretarz: MIERZOWSKI OTTO.

Sekcja Wydawnicza: Przewodn.: WYROBEK STANISŁAW

Sekcja Apropowizacyjna: Przewodn.: SOJECKI ZYGMUNT

Skarbnik: GABRIEL ALFRED.

Sekcja Dochodów Niestających: Przewodn.: FABRIS KAROL

Sekcja Przemysł.-Handlowa: Przewodn. KOSTECKI JERZY

Zastępca przewodn.: MIREK ANTONI.

Sekcja Sportowa: Przewodn.: ULLMANN TADEUSZ

Sekcja Pośrednictwa Pracy: Przewodn.: NIEMIEWSKI A.

Bibliotekarz: SZCZĘSNY STANISŁAW

Gospodarz: KUC WOJCIECH

Komisja Rewizyjna: Przewodn.: BREUER WŁODZIMIERZ

Zastępca przewodn.: PSTROKOŃSKI KAZIMIERZ

Członek: ANASIEWICZ ALEKSANDER

Sąd Koleżeński Rozjemczy: Przewodn.: MUNNICH KAZIM.

Zastępca przewodn.: INŻ. WYSOCKI JANUSZ

Sekretarz: ZAWADZKI WŁADYSŁAW

Członkowie: STASICKI BR., CZERSKI CZESŁAW.

S E N A T

AKADEMJI GÓRNICZEJ W KRAKOWIE.

Rektor :

INŻ. DR. JAN STUDNIARSKI

Prorektor :

INŻ. DR. JAN KRAUZE

Dziekan Wydziału Górniczego :

INŻ. OSKAR NOWOTNY

Dziekan Wydziału Hutniczego :

INŻ. EDMUND CHROMIŃSKI.

Kollegjum Profesorów :

ZYGMENT SARJUSZ BIELSKI

inżynier górniczy, dyrektor kopalń nafty „Premier“ w Borysławiu,
zwyczajny profesor Górnictwa naftowego.

KAROL BOHDANOWICZ

inżynier górniczy, b. profesor instytutu górniczego w Petersburgu, b.
dyrektor państw. Instytutu w Petersburgu, profesor zwyczajny
Geologii stosowanej.

EDMUND CHROMIŃSKI

inżynier budowy maszyn, prezes Związku techników w Krakowie,
prof. zwycz. maszynoznawstwa szczegółowego.

HENRYK CZECZOTT

inżynier górniczy, b. profesor Instytutu górniczego w Petersburgu,
profesor zwycz. Górnictwa I.

WALERY GOETEL

doktor filozofji, docent Uniw. Jagiel., prof. zwycz. Geologii ogólnej.

ANTONI HOBORSKI

doktor filozofji, docent prywatny matematyki Uniw. Jagiel. z tytułem
profesora zwyczajnego, profesor zwycz. Matematyki wyższej.

KAZIMIERZ KASIŃSKI

inżynier górniczy, profesor zwyczajny Górnictwa II.

JAN KRAUZE

inżynier-mechanik, doktor inżynierji, b. docent Politechniki lwowskiej,
profesor zwyczajny Maszynoznawstwa I.

HENRYK KORWIN-KRUKOWSKI

inżynier hutniczy, b. docent Politechniki warszawskiej, prof. zwycz.
Metalurgji żelaza.

OSKAR NOWOTNY

inżynier górniczy, b. adjunkt Akademji Górniczej w Leoben, prof.
zwycz. Geodezji i miernictwa górniczego.

ANTONI SCHIMITZEK

inżynier górniczy, b. członek Komitetu organizacyjnego Akademji
Górniczej w Krakowie, profesor zwycz. organizacji przedsiębiorstw
przemysłowych.

STANISŁAW SKOCZYŁAS

inżynier górniczy, b. dyrektor Państwowych Zakładów salinarnych,
profesor zwycz. Maszyn górnich.

JAN STOCK

doktor filozofji, b. docent Uniwersytetu lwowskiego i b. docent
Politechniki lwowskiej, profesor zwycz. fizyki.

JAN STUDNIARSKI

inżynier elektrotechniczny, doktor inżynierji, b. docent wojskowej
Akademji technicznej w Berlinie, profesor zwycz. elektrotechniki.

WŁADYSŁAW TAKLIŃSKI

inżynier mechanik, b. dyrektor laboratorium eksperymentalnego budowy
okrętów Ministerstwa marynarki w Petersburgu, profesor zwyczajny
mechaniki ogólnej i technicznej i wytrzymałości materiałów.

JAN ZARAŃSKI

inżynier górniczy, docent pryw. prawa górniczego Uniw. Jagiellońsk.,
profesor zwycz. Prawa górniczego.

Profesorowie nadzwyczajni:

KAROL ŁOWIŃSKI

inżynier - mechanik, b. docent Politechniki warszawskiej, profesor
nadzwyczajny Maszyn hutniczych.

ZYGMUNT ROZEN

doktor filozofji, docent płałny Uniw. Jagiel., profesor nadzwyczajny
Mineralogji i petrografji.

IZYDOR STELLA - SAWICKI

inżynier budowlany docent Akademji Sztuk Pięknych w Krakowie,
profesor nadzwyczajny inżynierji i budownictwa.

WILHELM STARONKA

doktor filozofji, b. docent Uniw. Jag., prof. nadzw. chemji ogólnej.

Profesorowie kontraktowi:

IWAN FESZCZENKO - CZOPIWSKI

inżynier, b. profesor Politechniki ukraińskiej w Kijowie, profesor
kontr. Metalografji.

STANISŁAW SOWIŃSKI

inżynier górniczy, profesor kontr. Metalurgji innych poza żelazem metali.

Docenci płatni:

INŻ. ROMAN DAWIDOWSKI

docent Techniki opałowej I. i II.

INŻ. JAN CZERWIŃSKI, docent Hydrauliki.

INŻ. FRANCISZEK DROBNIAK

docent wstępnych wiadomości z górnictwa.

DR. ADAM HEYDEL,

docent Ekonomji Politycznej.

DR. TOMASZ JANISZEWSKI

docent pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

DR. INŻ. LUDWIK KOWALSKI, docent Technologji nafty.

INŻ. JÓZEF MODZELEWSKI

docent Elektrometalurgji i materiałów ogniotrwałych.

MARJAN SEREDYŃSKI

docent matematyki ubezpieczeniowej.

INŻ. EDWARD WINDAKIEWICZ

docent Halurgji i przemysłu solnego.

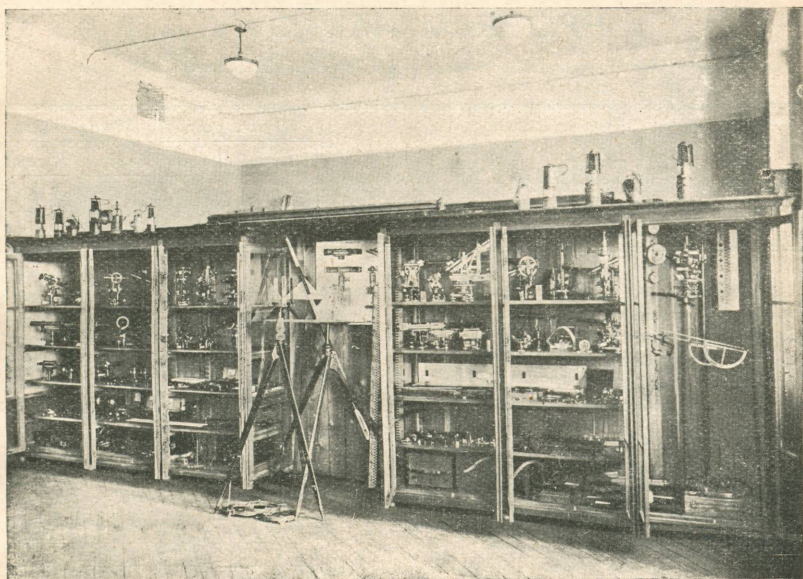
Adjunktów 4.

Asystentów st. 11.

Asystentów mł. 13.

Elewów 10.

Sekretarz Senatu: FERDYNAND GOETEL.

Zakład geodezji i miernictwa podziemnego Akademii Górniczej.
 L'institut de géodesie et de l'arpentage sou terrain de l'Académie des Mines.
 The geodesic and subterranean surveying institute of the Mining Academy.

Laboratorium katedry analizy górnico-hutniczej.
 Laboratoire de la chaire de l'analyse minière et métallurgique.
 Laboratory of the chair of mining and metallurgy analyse.

PROGRAM NAUKOWY.

Rok 1.

PRZEDMIOTY	Wydz. gór.				Wydz. hutn.			
	I sem.		II sem.		I sem.		II sem.	
	wykl.	ćw.	wykl.	ćw.	wykl.	ćw.	wykl.	ćw.
Algebra wyższa	2	1	—	—	2	1	—	—
Rachunek różniczkowy i całkowy	4	2	4	2	4	2	4	2
Geometria analityczna	2	1	—	—	2	1	—	—
Geometria wykreślna	4	4	—	—	4	4	—	—
Fizyka	4	—	4	—	4	—	4	—
Chemia nieorganiczna	4	2	4	2	4	2	4	2
Krystalografia	—	—	3	1	—	—	—	—
Mechanika ogólna	2	1	4	2	2	1	4	2
Rysunek techniczny	—	—	—	2	—	—	—	4
Geodezja	4	2	2	4	—	—	—	—
Geodezja dla hutników	—	—	—	—	—	—	2	1
Wstępne wiadomości z górnictwa	—	—	2	—	—	—	—	—
Mechan. technologia metali i drzewa	—	—	4	—	—	—	4	—
Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	2	—	—	—	2	—	—	—
	28	13	27	13	24	11	22	11

Rok 2.

	III sem.		IV sem.		III sem.		IV sem.	
Fizyka	—	3	—	—	—	3	—	—
Chemia analityczna jakościowa	—	4	—	—	—	8	—	—
„ „ ilościowa	—	—	—	—	—	—	—	12
Chemia fizyczna i elektrochemia	—	—	—	—	4	4	—	—
Mineralogja	4	2	—	—	—	—	—	—
Petrografia	—	—	3	2	—	—	—	—
Mineralogja dla hutników	—	—	—	—	4	2	—	—
Geologia ogólna	4	2	—	—	—	—	—	—
Paleontologia i geologia historyczna	—	—	4	2	—	—	—	—
Geologia dla hutników	—	—	—	—	—	3	—	—
Hydraulika	—	—	2	1	—	2	1	—
Wytrzymałość materiałów	4	2	—	—	4	2	—	—
Statyka budowli	—	—	2	2	—	—	2	2
Rysunek techniczny	—	3	—	3	—	4	—	4
Elementa maszyn	2	—	2	1	2	—	2	1
Termodynamika techniczna	2	1	—	—	2	1	—	—
Miernictwo górnicze	4	2	2	2	—	—	—	—
Technika opałowa I.	—	—	3	1	—	—	3	1
Metalurgia ogólna	—	—	—	—	—	—	2	—
Metalografia i przeróbka termiczna	—	—	—	—	—	—	4	4
	20	19	18	14	16	24	18	25

Rok. 3.

PRZEDMIOTY	Wydz. górn.				Wydz. hutn.			
	V sem.		VI sem.		V sem.		VI sem.	
	wykt.	ćw.	wykt.	ćw.	wykt.	ćw.	wykt.	ćw.
Geologia stosowana	2	—	2	2	—	—	—	—
Nauka o złożach rud dla hutników	—	—	—	—	2	—	—	—
Budownictwo i inżynieria	4	2	2	2	4	2	2	2
Maszyny udźwigowe	3	2	—	—	3	2	—	—
Kotły parowe	2	2	—	—	2	2	—	—
Maszyny tłokowe	3	2	2	2	3	2	2	2
Maszyny wirujące	—	—	3	2	—	—	3	2
Elektrotechnika	4	—	4	3	4	—	4	3
Górnictwo I.	4	2	4	2	—	—	—	—
Przeróbka mechaniczna węgla i rud	—	—	4	—	—	—	4	—
Głębokie wiercenie	—	—	2	—	—	—	—	—
Technologia ropy	—	—	4	2	—	—	—	—
Technika opałowa II.	—	—	—	—	2	1	—	—
Materiały ogniotrwałe	—	—	—	—	2	2	—	—
Górnictwo-hutnicza analiza i probierstwo	—	6	—	—	—	6	—	6
Metalurgia żelaza	—	—	—	—	—	—	4	2
Przeróbka kowalnych metali	—	—	—	—	2	—	2	4
Prawoznawstwo ogólne	2	—	—	—	2	—	—	—
	24	16	27	15	26	17	21	21

Rok 4.

	VII sem.		VIII sem.		VII sem.		VIII sem.	
Geologia stosowana	2	—	—	—	—	—	—	—
Elektrotechnika	—	3	—	—	—	3	—	—
Mechanika górnicza	6	6	—	—	—	—	—	—
Mechanika hutnicza	—	—	—	—	6	6	—	—
Górnictwo II	8	4	—	—	—	—	—	—
Prowadzenie ruchu kopalnianego	—	—	3	—	—	—	—	—
Przemysł naftowy	4	2	—	—	—	—	—	—
Halurgia i przemysł solny	3	—	—	—	—	—	—	—
Koksownictwo i gazownictwo	—	—	—	—	2	1	—	—
Metalurgia innych metali	—	—	—	—	4	2	—	—
Metalurgia dla górników	—	—	2	1	—	—	—	—
Metalurgia żelaza	—	—	—	—	4	4	—	—
Elektrometalurgia	—	—	—	—	—	—	2	2
Odlewnictwo	—	—	—	—	2	2	—	—
Prawo górnicze i fabryczne	2	—	4	2	2	—	4	2
Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych	2	—	4	2	2	—	4	2
Statystyka górnictwo-hutnicza	—	—	2	—	—	—	2	—
Ekonomia polityczna	—	—	2	—	—	—	2	—
Praca dyplomowa	—	—	—	12	—	—	—	12
	27	15	17	17	22	18	13	18

PRZEPISY O EGZAMINACH W AKADEMII GÓRNICZEJ.

I. Przepisy ogólne.

Rodzaje egzaminów.

Par. 1. W Akademii Górniczej w Krakowie przysługuje każdemu zwyczajnemu studentowi prawo składania egzaminów.

Par. 2. Egzaminy w Akademii Górniczej dzielą się na:

- a) kolokwia,
- b) egzaminy kursowe,
- c) egzamin ogólny,
- d) egzamin dyplomowy.

Klasyfikacje.

Par. 3. Wyniki egzaminów kursowych są oceniane: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie i niedostatecznie. — Pierwsze trzy kategorie wyników oznaczają egzamin udały, klasyfikacje „niedostatecznie” egzamin nieudały.

Par. 4. Egzaminy ogólny i dyplomowy oceniają się jako: zdany z odznaczeniem i jako „zdany”.

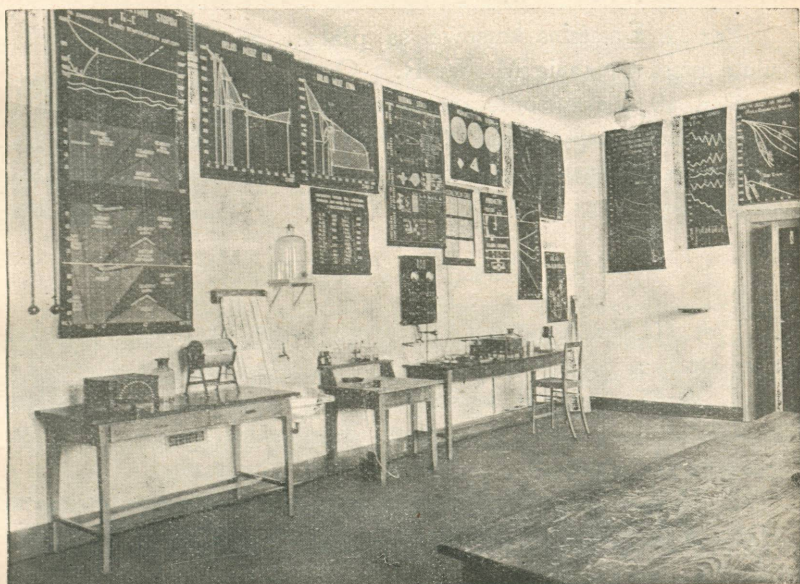
II. Kolokwia.

Par. 5. Kolokwium jest egzaminem cząstkowym, składanym jedynie za zgodą odnośnego profesora i w terminie przez niego wyznaczonym.

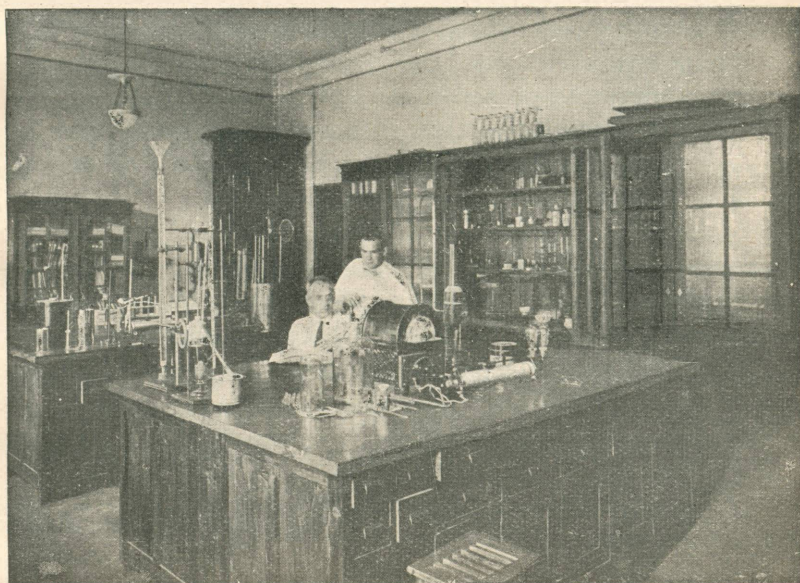
III. Egzaminy kursowe.

Par. 7. Egzaminy kursowe służą jako dowód należytej umiejętności wykładanego przedmiotu i należytego wykonania wszystkich związanych z tym przedmiotem ćwiczeń.

Par. 8. Egzaminy kursowe są publiczne, a Dziekanom osobiście lub też przez swoich zastępców przysługuje prawo obecności przy tych egzaminach, względnie obowiązek w razie życzenia bądź ze strony egzaminatora, bądź ze strony egzaminowanego.

Zakład metalografji Akademji Górń. — L'institut de métallographie de l'Acad. des Mines.
The institute of metallography of the Mining Academy.

Laboratorjum katedry materiałów ogniotrwałych i odlewnictwa.
Laboratoire de la chair des matériaux incombustibles et de la fonderie.
The laboratory of the chair of the incombustible materials and the foundry.

Par. 9. Egzamina kursowe są płatne. — Wysokość opłaty reguluje rozporządzenie M. W. R. i O. P.

Par. 10. Taksy opłacane przez kandydatów nie jawiących się do egzaminów przepadają, o ile kandydaci nie zdołają przed rozpoczęciem egzaminu usprawiedliwić swego niejawienia się w sposób wystarczający.

Warunki dopuszczenia.

Par. 11. Do egzaminu kursowego mogą być dopuszczeni kandydaci którzy:

1. Wykażą się, że wysłuchali dany przedmiot w Akademii Górniczej w Krakowie lub w innej równorzędnej szkole technicznej w zakresie nie mniejszym jak w Akademii Górniczej.

2. Wykażą się, że wykonali wszystkie wymagane ćwiczenia.

3. Wykażą się, że złożyli w kwesturze przepisaną takse egzaminacyjną.

Termin egzaminów.

Par. 12. Dla odbywania egzaminów kursowych ustanawia się terminy normalne przy końcu każdego semestru bezpośrednio po zakończeniu wykładów, oraz przed wpisami na nowy rok szkolny. — Terminy te ogłasza się przed rozpoczęciem roku szkolnego.

Par. 13. W ramach ustalonych terminów egzaminacyjnych układa Dziekan rozkład egzaminów i podaje do wiadomości studentów najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem egzaminów.

Zgłaszanie się studentów do egzaminu winno być zamknięte na dwa tygodnie przed rozpoczęciem się terminu egzaminacyjnego. — Listy zgłoszonych kandydatów winny być przysłane egzaminatorowi najpóźniej na 48 godzin przed rozpoczęciem egzaminów.

Par. 14. Oprócz terminów normalnych przysługuje studentowi prawo, o ile nie jest ono ograniczone innymi przepisami, do składania egzaminów kursowych w innych terminach niż normalny, nie później jednak jak w przeciągu 2 lat po wysłuchaniu przedmiotu.

W razie przekroczenia tego terminu obowiązuje powtórny zapis na ten przedmiot.

Termin egzaminu w tym wypadku wyznacza profesor przy zgłoszeniu się kandydata.

Sposób egzaminu.

Par. 15. Egzamin kursowy może być podzielony na egzamin ustny i piśmienny, ten ostatni może się odbywać pod klauzurą.

Czas trwania egzaminu.

Par. 16. Egzamin kursowy w części ustnej nie może trwać dłużej jak 1 godzinę.

Wynik egzaminu i świadectwa.

Par. 17. Wynik egzaminu wpisuje się do książeczki legitymacyjnej (indeksu) studenta. — Na żądanie może student otrzymać osobno świadectwo egzaminu kursowego. — Wyników ujemnych do książeczki legitymacyjnej nie wpisuje się — muszą być one jednak wpisane do protokołu egzaminów kursowych.

Egzamina powtórne.

Par. 18. Egzamin nieudały musi być powtórzony. — Po raz trzeci i ostatni student musi zdawać ten przedmiot przed komisją wyznaczoną przez dziekana.

W razie niepomyślnego wyniku i w tym wypadku obowiązuje powtórne wysłuchanie przedmiotu.

Par. 19. Egzamin złożony z postępowaniem dostatecznym może być za zgodą profesora powtórzony.

Par. 20.*) Egzamina kursowe, zdane w innych równorzędnych zakładach naukowych, muszą być dla swej prawomocności uznane przez Radę Wydziałową odnośnego Wydziału.

IV. Egzamin ogólny.

Par. 21. Celem stwierdzenia, że studenci po ukończeniu pierwszych dwóch lat studjów w Akademji Górniczej zdobyli dostateczne naukowe wykształcenie i uzdolnienie do dalszych studjów fachowych ustanawia się egzamin ogólny, obejmujący przedmioty:

Na Wydz. Górn.

Na Wydz. Hutn.

1. Matematyka (algebra, matema-	1. Matematyka.
tyka wyższa, trygonometria i geo-	
metria analityczna).	

*) Do tego paragrafu odnosi się załączone votum mniejszości.

Na Wydz. Górń.

2. Geometria wykreślna.
3. Fizyka.
4. Chemja ogólna.
5. Krystalografia.
6. Mineralogja.
7. Petrografia.
8. Geologia ogólna.
9. Paleontologia i geol. hist.
10. Mechanika ogólna.
11. Hydraulika.
12. Wytrzymałość materiałów.
13. Elementa maszyn.
14. Termodynamika techn.
15. Geodezja.
16. Wstępne wiadomości z górnictwa.
17. Technologia mechaniczna metali.
18. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.

Na Wydz. Hutn.

2. Geometria wykreślna.
3. Fizyka.
4. Chemja ogólna.
5. Chemja fiz. i elektrochem.
6. Mineralogja dla hutników.
7. Geologia ogólna.
8. Mechanika ogólna.
9. Hydraulika.
10. Wytrzymałość materiałów.
11. Elementa maszyn.
12. Termodynamika techniczna.
13. Geodezja dla hutników.
14. Technologia mechaniczna.
15. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.

Komisja egzaminu ogólnego.

Par. 22. Do egzaminu ogólnego w Akademji Górniczej istnieją komisje egzaminacyjne na Wydziale Górniczym i Hutniczym złożone:

1) z dziekana jako przewodniczącego, lub prodziekana jako zastępcy,

2) z członków komisji t. j. osób wykładających przedmioty wymienione w par. 21.

Par. 23. Celem uzyskania świadectwa egzaminu ogólnego winien kandydat wnieść pisemne podanie na ręce dziekana wydziału, nie później jak 14 dni przed terminem posiedzenia komisji egzaminacyjnej, zaopatrzone w następujące dokumenty w oryginale lub w uwierzytelnionych kopjach:

1) Świadectwo dojrzałości lub inny dokument zastępujący to świadectwo.

2) Książkę legitymacyjną lub inny dowód, że kandydat był

wpisany przez cztery ważne półrocza do Akademii Górniczej w Krakowie lub innego równorzędnego Zakładu i uczęszczał na wszystkie przedmioty wymienione w par. 21.

3) Dowód, że kandydat złożył egzamina kursowe z przedmiotów wymienionych w par. 21 w Akademii Górniczej w Krakowie lub innym równorzędnym zakładzie naukowym uznane przez Radę Wydziałową w myśl par. 20 i że odbył ćwiczenia związane z tymi przedmiotami.

4) Dowód 1) zaliczenia ćwiczeń z chemii analitycznej jakościowej i 2) zaliczenia postępu z rysunków technicznych.

5) Dowód odbycia przepisanej praktyki,

6) Dowód, że złożył w kwesturze Akademii Górniczej za wystawienie świadectwa przepisaną należność.

Par. 24. Dziekan winien zbadać podanie i jego załączniki, o ile nie zachodzi żadna przeszkoda, przyjąć podanie.

W razie nieznacznych braków, które kandydat może natychmiast uzupełnić, udziela mu dziekan odpowiednich wskazówek a w przypadkach wątpliwych rozstrzyga komisja egzaminacyjna.

Terminy posiedzeń.

Par. 25. Komisja egzaminacyjna odbywa zwyczajnie posiedzenie cztery razy do roku, a to w listopadzie, styczniu, marcu i czerwcu. — Do ważności uchwał jest wymagane zawiadomienie członków komisji o posiedzeniu na 48 godzin przed terminem posiedzenia i obecność co najmniej 4 (oprócz przewodniczącego) członków.

Postępowanie komisji.

Par. 26. Posiedzenia Komisji są protokołowane.

Par. 27. Dziekan przedstawia Komisji egzaminacyjnej umotywowane wnioski wydania lub odmówienia świadectwa egzaminu ogólnego. — Jeżeli Komisja uzna przedłożone dowody za wystarczające, to uchwała wydać świadectwo egzaminu ogólnego, kwalifikując go według par. 4, w przeciwnym wypadku odmawia. — Uchwały zapadają większością głosów, przy równości głosów rozstrzyga dziekan.

Par. 28. W wypadku pierwszym otrzymuje student świadectwo egzaminu ogólnego na ustalonym formularzu z podpisami dziekana i dwóch członków Komisji. — W wypadku odmowy uchwała ta wraz z motywami winna być podana do wiadomości studenta. —

Przeciw takiej uchwale przysługuje studentowi prawo rekursu do Rady Wydziałowej w terminie dni 14-tu od dnia ogłoszenia uchwały.

V. Egzamin dyplomowy.

Zakres egzaminu dyplomowego.

Par. 29. Celem stwierdzenia, że student po wysłuchaniu przepisanego programu nauk został zupełnie przygotowany do pracy zawodowej, ustanawia się egzamin dyplomowy, który obejmuje:

I. Złożenie egzaminów kursowych z następujących przedmiotów:

Wydz. Górniczy.

1. Technologia nafty.
2. Geologia stosowana.
3. Statyka budowli.
4. Budownictwo i inżynierja.
5. Maszyny udźwigowe.
6. Kotły parowe.
7. Maszyny tłokowe.
8. Maszyny rotacyjne.
9. Elektrotechnika.
10. Mechanika górnicza.
11. Miernictwo górniczne.
12. Górnictwo I.
13. Przeróbka mechaniczna.
14. Górnictwo II.
15. Prowadzenie ruchu kopalń.
16. Głębokie wiercenie.
17. Przemysł naftowy.
18. Halurgia i przemysł solny.
19. Technika opałowa dla górn.
20. Metalurgia dla górników.
21. Prawoznawstwo ogólne.
22. Prawo górniczne i fabryczne.
23. Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych.
24. Ekonomia polityczna i statyka górniczno-hutnicza.

Wydz. Hutniczy.

1. Geologia stosowana.
2. Statyka budowli.
3. Budownictwo i inżynierja.
4. Maszyny udźwigowe.
5. Kotły parowe.
6. Maszyny tłokowe.
7. Maszyny rotacyjne.
8. Elektrotechnika.
9. Mechanika hutnicza.
10. Przeróbka mechaniczna.
11. Metalografia i przeróbka termiczna.
12. Metalurgia ogólna.
13. Technika opałowa dla hutników.
14. Koksownictwo i gazownictwo.
15. Materiały ogniotrwałe.
16. Metalurgia innych metali.
17. Elektrometalurgia.
18. Odlewnictwo.
19. Metalurgia żelaza.
20. Walcownictwo i kuźnictwo.
21. Prawoznawstwo ogólne.
22. Prawo górniczne i fabryczne.
23. Organizacja przedsiębiorstw przemysłowych.
24. Ekonomia polityczna i statyka górniczno-hutnicza.

II. Wykonanie pracy dyplomowej.

III. Złożenie egzaminu ustnego z zakresu pracy dyplomowej.

Rada egzaminacyjna.

Par. 30. W celu utworzenia Komisji Egzaminacyjnych i utrzymania łączności Uczelni z przemysłem górniczym i hutniczym tworzy się na każdym Wydziale Radę Egzaminacyjną dla egzaminu dyplomowego, mianowaną na wniosek Senatu Akademii Górniczej przez Ministerstwo W. R. i O. P.

W skład Rady wchodzi:

I. Profesorowie i docenci przedmiotów objętych programem egzaminu dyplomowego według par. 29 i

II. Po 18-tu przedstawicieli dla każdego Wydziału według wyboru Rad Wydziałowych.

Mandat członków Rady Egzaminacyjnej trwa lat 3, — ponowna nominacja jest dopuszczalna.

Par. 31. Rada egzaminacyjna odbywa plenarne posiedzenie raz do roku w październiku. — Do zakresu czynności Rady Egzaminacyjnej należy:

I. Ustalenie kolejności powoływania członków Rady do Komisji egzaminacyjnych i

II. Opiniowanie o kierunku i zakresie wykształcenia inżynierów górniczych i hutniczych.

Par. 32. Posiedzenie Rady Egzaminacyjnej zwołuje i obradami kieruje Dziekan Wydziału, a protokół prowadzi Sekretarz Wydziału. W razie nieobecności Dziekana przewodniczy Prodziekan, a w razie nieobecności tegoż najstarszy wiekiem członek Rady Egzaminacyjnej. Posiedzenie Rady jest ważne, jeżeli jest obecnych 10-ciu członków, a w tej liczbie przynajmniej 5-ciu przedstawicieli przemysłu.

Komisje egzaminacyjne.

Par. 34. Dla każdego terminu egzaminacyjnego wybiera Rada Wydziałowa z pomiędzy członków Rady egzaminacyjnej według ustalonej kolejności Komisję egzaminacyjną dla egzaminu dyplomowego, w skład której wchodzi:

I. Dziekan odpowiedniego Wydziału jako przewodniczący, a w razie jego nieobecności Prodziekan.

II. 5 profesorów lub docentów, a w ich liczbie obowiązkowo ci, których przedmioty objęte są zakresem prac dyplomowych.

III. Dwóch przedstawicieli przemysłu.

W razie nieobecności Dziekana i Prodziekana przewodnictwo obejmuje najstarszy wiekiem członek Komisji Egzaminacyjnej z pomiędzy profesorów.

Podkomisje.

Par. 34. Wchodzący w skład Komisji Egzaminacyjnej profesorowie i docenci, tworzą podkomisję, która załatwia wszelkie formalności poprzedzające ustny egzamin dyplomowy.

Par. 35. Do ważności posiedzeń Komisji Egzaminacyjnej konieczna jest obecność większości członków, posiedzenia zaś Podkomisji są ważne, jeżeli oprócz Dziekana, jako przewodniczącego, obecnych jest przynajmniej 3 członków, a w tej liczbie ci profesorowie lub docenci, których przedmioty są objęte zakresem prac dyplomowych.

Praca dyplomowa.

Par. 36. Do pracy dyplomowej mogą być dopuszczeni studenci, którzy się wykażą następującymi dokumentami w oryginałach lub uwierzytelnionych kopjach.

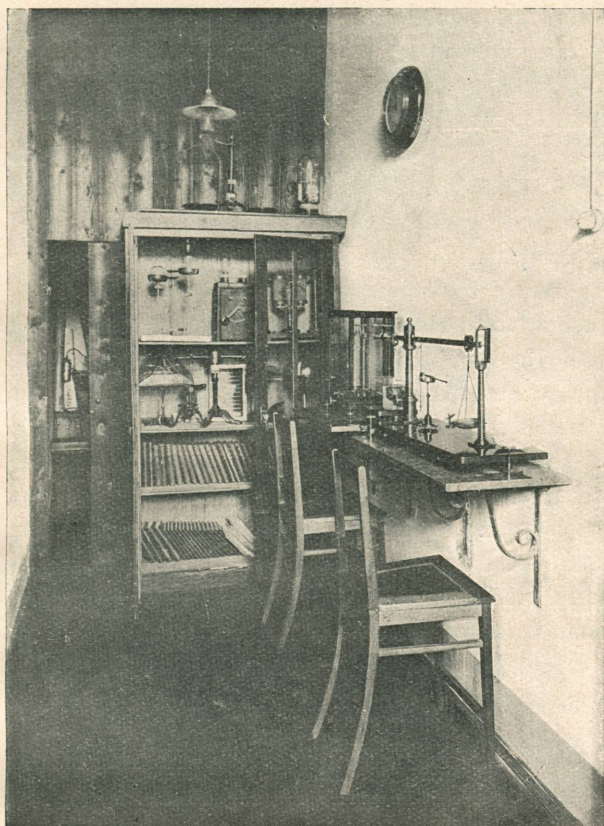
I. Świadectwem egzaminu ogólnego.

II. Dowodem wysłuchania 7-miu ważnych półroczy Akademii Górniczej w Krakowie lub w innym wyższym zakładzie naukowym, uznanym przez Radę Wydziałową za równorzędny.

III. Dowodem, że kandydat złożył wszystkie egzamina kursowe z zakresu co najmniej 7-miu półroczy poza przedmiotami objętymi egzaminem ogólnym, oraz, że zostały mu zaliczone wszystkie przepisane ćwiczenia.

Zezwolenia na dopuszczenie do pracy dyplomowej, po stwierdzeniu powyższych dowodów, udziela przewodniczący Komisji egzaminacyjnej dla egzaminu dyplomowego. — W razie odmowy zezwolenia, przysługuje kandydatowi prawo odwołania się do Rady Wydziałowej w terminie 7-mio dniowym od daty zawiadomienia o odmowie.

Par. 36. Praca dyplomowa obejmuje całokształt jednej z gałęzi

Zakład mineralogii i petrografji Akademji Górniczej.
 L'institut de minéralogie et de pétrographie de l'Académie des Mines.
 The mineralogy and petrography institute of the Mining Academy.

przemysłu górniczego lub hutniczego, wybranej przez kandydata w porozumieniu z odnośnym profesorem.

Par. 37. Czas trwania pracy dyplomowej, nie może przekroczyć 4 miesięcy, licząc od dnia wydania tematu.

Par. 38. Zgłoszenie się do pracy dyplomowej nie jest ograniczone żadnym terminem. — Natomiast termin egzaminu ustnego wyznacza przewodniczący Komisji egzaminacyjnej.

Par. 39. Temat i zakres pracy dyplomowej ustala Podkomisja na wniosek profesora tego przedmiotu, z zakresu którego praca została wybrana. — Zarówno temat jak i termin wydania wpisuje się

do protokołu egzaminu dyplomowego. — Podkomisja ustanawia kierującego pracą dyplomową, którym z reguły jest profesor lub docent przedmiotu, będącego zakresem pracy dyplomowej. — Do współpracy w kierownictwie wyznacza podkomisja dwóch referentów z liczby profesorów lub docentów, których wybór zależy od treści pracy dyplomowej.

Par. 40. Po ukończeniu pracy, a najdalej w terminie 4-ro miesięcznym od dnia wydania tematu, kierujący odbiera pracę wraz ze wszystkimi załącznikami i wspólnie z referentami przeprowadza krytykę pracy. — Krytykę tę ujmuje w sprawozdanie generalne, podpisane przez profesora lub docenta kierującego pracą i obydwóch referentów. Sprawozdanie to wraz z pracą i wszystkimi załącznikami winno być przedłożone przewodniczącemu Komisji egzaminacyjnej, nie później, jak w ciągu dni 30-tu od daty odbioru pracy.

Par. 41. Celem dania możliwości zaznajomienia się z pracą wszystkim członkom Komisji egzaminacyjnej, winien przewodniczący natychmiast po otrzymaniu pracy i sprawozdania zawiadomić wszystkich członków Komisji o możliwości przejrzenia pracy, podając miejsce i czas, gdzie praca może być przejrzana. — Przejrzenie winno być uskutecznione w ciągu dni 14-tu, licząc od daty zawiadomienia. — Każdemu członkowi Komisji przysługuje prawo podanie na piśmie swych uwag, które muszą być dołączone do sprawozdania ogólnego.

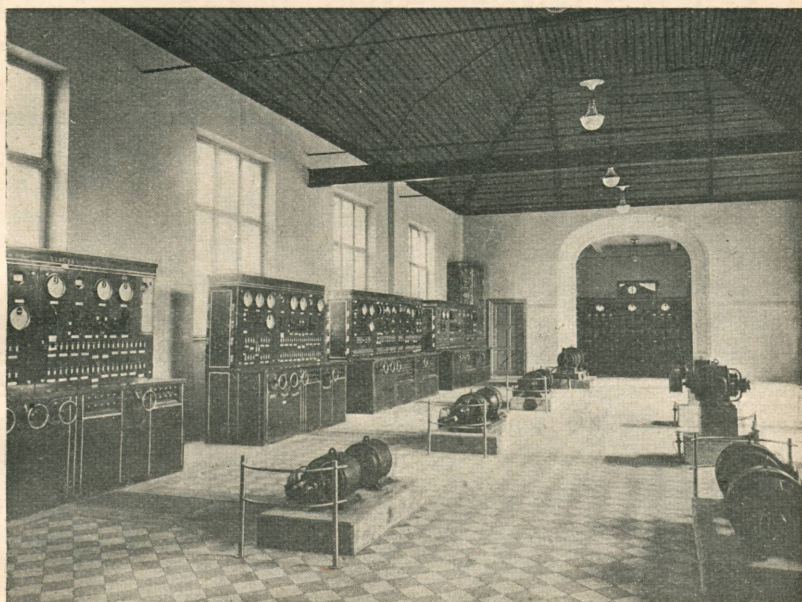
Kwalifikacja prac.

Par. 42. Po upływie przepisanych 14-stu dni, przeznaczonych na przejrzenie pracy i nie później jak w dni 30 po otrzymaniu przez przewodniczącego pracy, wraz ze sprawozdaniem, zwołuje przewodniczący Podkomisję na posiedzenie, celem skwalifikowania pracy. Podkomisja bada pracę i sprawozdanie i decyduje o przyjęciu lub odrzuceniu pracy. Obrady są tajne a uchwały, które się wpisuje do protokołu egzaminu dyplomowego, zapadają większością głosów. — W razie równości głosów, głos kierującego pracą rozstrzyga.

Par. 43. Uchwały Podkomisji winne być podane do wiadomości kandydata pisemnie, przyczem odnośne pismo stanowi dowód przyjęcia lub odrzucenia pracy.

Ustny egzamin dyplomowy.

Par. 44. Ostatnią częścią egzaminu dyplomowego jest ustny egzamin z zakresu pracy dyplomowej. — O dopuszczenie do tego egzaminu winien kandydat wnieść pisemne podanie do rąk przewo-

Zakład elektrotechniki Akad. Górn. — L'institut électrotechnique de l'École des Mines.
The electrotechnical institute of the Mining Academy.

dniczącego Komisji egzaminacyjnej dla egzaminu dyplomowego i dołączyć następujące dokumenty w oryginale lub uwierzytelnionych kopiach.

- 1) Świadectwo egzaminu ogólnego.
- 2) Dowód przyjęcia pracy dyplomowej.
- 3) Dowód złożenia egzaminów kursowych, wzmienionych w par. 28, z postępek co najmniej dostatecznym.
- 4) Dowód wysłuchania 8-miu ważnych półroczy Akademii Górniczej w Krakowie, lub innym zakładzie naukowym, uznanym przez Radę wydziałową za równorzędny.
- 5) Dowód zaliczenia na obydwóch Wydziałach, oprócz wszystkich przepisanych ćwiczeń, również analizy górniczno-hutniczej, a na hutniczym chemii analitycznej ilościowej.
- 6) Dowód odbycia przepisanej praktyki w górnictwie lub hutnictwie.
- 7) Dowód uiszczenia przepisanej taksy egzaminacyjnej.

Par. 45. Przewodniczący Komisji bada podania i załączniki i jeżeli dopuszczeniu do ustnego egzaminu dyplomowego nic nie stoi

na przeszkodzie, udziela zezwolenia, wyznacza termin ustnego egzaminu i zawiadamia o tem kandydata pisemnie, przynajmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem egzaminacyjnym. — W razie nieznacznych braków, które kandydat może sam usunąć, udziela mu stosownych wskazówek, a w wypadkach wątpliwych decyduje Podkomisja.

Par. 46. Przeciw odmowie dopuszczenia do egzaminu dyplomowego przysługuje kandydatowi prawo rekursu do Ogólnego Zebrania Profesorów w terminie 14-to dniowym od dnia otrzymania zawiadomienia o decyzji na piśmie.

Par. 47. Jeżeli kandydat na oznaczony termin do egzaminu się nie zjawi, a swego niejawienia się przynajmniej na 3 dni przed terminem egzaminu nie usprawiedliwi, przepada taksa egzaminacyjna, a kandydat może stawać do egzaminu w najbliższym terminie, przedstawiając dowód uiszczenia nowej taksy egzaminacyjnej.

Par. 48. Ustny egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną dla egzaminu dyplomowego, którą w tym celu na wyznaczony termin zwołuje przewodniczący Komisji. — Do ważności posiedzenia wymagane jest zawiadomienie członków Komisji przynajmniej na 48 godzin przed terminem posiedzenia, oraz obecność większości dla danego terminu egzaminacyjnego, wyznaczonych członków, a w tej liczbie profesor lub docent, kierujący pracą dyplomową.

Par. 49. Ustny egzamin dyplomowy jest egzaminem publicznym. Wszyscy członkowie Komisji, wraz z przewodniczącym są egzaminatorami, przyczem podstawowy zakres ustnego egzaminu dyplomowego określa się rodzajem pracy. — Przewodniczący Komisji względnie jego zastępca, powinien zarządzić co należy, ażeby zapobiedz zakłóceniu spokoju i porządku.

Par. 50. Czas trwania egzaminu dyplomowego dla jednego kandydata nie może przekroczyć dwóch godzin.

Kwalifikacja ustnego egzaminu.

Par. 51. Obrady Komisji egzaminacyjnej są tajne. — Przy osądzeniu wyniku egzaminu dyplomowego należy wziąć pod uwagę:

- 1) Postępy świadectw przedłożonych egzaminów kursowych.
- 2) Kwalifikację pracy dyplomowej.
- 3) Wynik ustnego egzaminu dyplomowego.

W głosowaniu należy ustalić, czy kandydat zdał egzamin, czy zasługuje na odznaczenie, czy też egzamin wypadł z ujemnym wynikiem. — W razie równości głosów, głos przewodniczącego rozstrzyga. — Przebieg i wynik głosowania wpisuje się do protokołu egzaminu dyplomowego, który pozatem winien zawierać: — rodowód kandydata, daty dotyczące poprzednich studjów, egzaminów kursowych, egzaminu ogólnego oraz pracy dyplomowej.

Par. 52. W razie ujemnego wyniku egzaminu dyplomowego, kandydat zostaje reprobowany, przyczem Komisja ustanawia warunki powtórnego dopuszczenia do egzaminu.

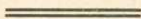
Par. 53. Kandydatom przysługuje prawo do powtórzenia egzaminu dyplomowego. — Na przystąpienie do egzaminu dyplomowego po raz trzeci i ostatni zezwala Minister W. R. i O. P.

D y p l o m :

Par. 54. W razie pomyślnego wyniku egzaminu uznaje się kandydata za przygotowanego do wykonywania zawodu, w dowód czego Rada Wydziałowa wydaje mu dyplom inżyniera górnika, względnie inżyniera hutnika. — Uzyskanie odznaczenia zaznacza się na dyplomie.

P r z e p i s y k a r n e :

Par. 55. Jeżeli kto podstępnie wyłudził dopuszczenie do egzaminu kursowego, ogólnego, lub dyplomowego, albo wogóle też obszedł niniejsze przepisy — natenczas egzamin taki nietylko jest nieważny, choćby był złożony z pomyślnym wynikiem, lecz, bez względu na skutki wypływające z ogólnych ustaw karnych Państwa, może być kandydat za zgodą Ministerstwa W. R. i O. P. wykluczony od zdawania egzaminu dyplomowego we wszystkich wyższych zakładach naukowych technicznych Rzeczypospolitej Polskiej na pewien czas lub na zawsze.

PROJEKT GNACHY AKADEMII GORNICZEJ W KRAKOWIE

WIDOK PASADY OD ALBII MICKIEWICZA

PROJEKT 18-100.

Wzrost 12.10.1913

Stwierdzenie Orzecz.

Projet du bâtiment des l'Académie des Mines à Cracovie. — L'aspect de la façade du côté de l'Avenue Mickiewicz.
The project of the Mining Academy Building in Cracow. — The aspect of the facade from the Avenue Mickiewicz.

PRÉFACE.

Cet annuaire, publié par l'Association des Étudiants de l'Académie des Mines à Cracovie et destiné à tous ceux qui s'occupent des mines et de la métallurgie polonaises, est l'expression des sentiments les plus sincères qu'éprouvent les étudiants de l'Académie des Mines pour leurs camarades plus âgés qui leur ont témoigné une affection et une cordialité vraiment exceptionnelle. La connaissance plus profonde du travail des étudiants et de leurs projets va resserrer encore ses liens d'amitié et de sympathie, nées des anciennes traditions des mineurs polonais : de la fraternité et de la solidarité.

En second lieu cet annuaire a pour but d'être un trait d'union entre tous les étudiants et élèves de l'Académie des Mines et l'Association des Étudiants de l'Académie des Mines. Il veut aussi donner un reflet et une revue critique du travail collectif pour le bien de notre Société, travail qui n'est que préparatoire des efforts futurs pour le bien de la Nation et de l'État.

Nicolas Różycki

*vice-président de l'Association des Étudiants
de l'Académie des Mines à Cracovie.*

Stages de vacances à l'étranger.

L'idée d'organiser des stages pendant les vacances dans les mines à l'étranger pour les étudiants de l'École des Mines à Cracovie, et dans nos mines polonaises pour les étudiants étrangers des Écoles des Mines Supérieures, est née de la tendance d'entretenir et d'approfondir les liens d'amitié avec les étudiants des Écoles des Mines à l'étranger et avec tous ceux, qui s'intéressent aux mines, ainsi que de connaître à fond la technique universelle des mines et l'organisation du travail mutuel, dans les centres les plus importants de l'industrie de l'Europe. Voisi en traits généraux ce que fut fait, jusqu'à présent, pour l'exécution du projet ci — dessus :

Stages dans les mines polonaises pour les étudiants françaises.

En 1923 la Section d'Extérieure Action a obtenu huit stages, destinés à l'observation, pour l'année 1924, dans les mines polonaises, dans les bassins de Dąbrowa, de la Haute-Silésie et de Borysław. Les détails de ces stages étaient, au moment où cet annuaire fut écrit, en train d'être organisés.

Stages dans les mines françaises pour les étudiants polonais.

Grâce au concours bienveillant de l'ingénieur B. Malinowski et à l'amabilité de M. Peyrimhof, vice-président du Comité Central des Houillères de France, l'Association des Étudiants de l'École des Mines à Cracovie, a obtenu cinq stages, pendant les vacances, dans les mines françaises.

Ces stages furent accordés par le Comité Central des Houillères de France, avec une bourse de 10.000 francs, pour couvrir les frais, provenant de ces stages. D'après une habitude d'usage en France, ces stages étaient destinés uniquement à l'observation. L'amabilité et la bienveillance de l'administration des Mines françaises envers les camarades stagiaires, leur a fait profiter dans toute l'extension possible de résultats, obtenus par la science française et leur a fait connaître à fond le ressort de leurs mines nationales.

Après avoir achevé ces stages, les camarades stagiaires furent accueillis fort cordialement à Paris, par le Comité des Houillères, par l'École Nationale Supérieure des Mines et par l'Association des Élèves et Anc. Él. de l'E. N. S. des Mines à Paris.

Stages dans les mines polonaises pour les étudiants belges.

La Sections d'Exterieur Action a organisé et préparé dix stages, destinés à l'observation, pour l'année 1924, pour les élèves de l'École des Mines et de Métallurgie à Mons, dans les mines polonaises de charbon, de sel et de pétrole.

Stages dans les mines belges.

Grâce au concours bienveillant de S. L. M. Sobański, ministre plénipotentiaire à Bruxelles, et de M. le comte Poniński, secrétaire de cette légation, ainsi, qu'à la bienveillance de M. Gravez, Président de l'Association des Charbonnages belges et de M. Balle, professeur à l'École de Mines à Mons, la Section de l'Exterieur Action a obtenu en 1923 douze stages pendant les vacances, dans les mines belges. Après l'achèvement des ces stages, M. le professeur Balle a organisé un voyage d'étude de quelques jours, dans le mines du bassin de Mons et de Liège, ainsi qu'une visite à l'École de Mines à Mons, où les étudiants polonais avaient l'occasion de faire connaissance avec les installations et les laboratoires de cette École des Mines Supérieure.

Stages pour les étudiants anglais.

La Section de l'Exterieur Action a obtenu et assuré pour l'année 1924 six stages pendant les vacances, destinés à l'observation, dans les mines polonaises de charbon et de pétrole, pour les étudiants de l'École Royale de Mines à Londres.

Grâce aux efforts bienveillants de S. E. M. Skirmunt ministre plénipotentiaire polonais à Londres, les stages dans le mines anglaises durant les années prochaines sont assurés pour la Société des Étudiants des Mines à Cracovie.

Stages en Yougoslavie.

Le Ministerère des Mines et des Forêts en Yougoslavie a accordé aux étudiants des mines polonais, en 1923, cinq stages dans les mines de la Yougoslavie. Par suite de manque de fonds, nécessaires à couvrir les frais de voyage, il n'était pas possible d'en profiter cette année. Cependant nous espérons que l'année prochaine ces stages seront occupés.

Les stages réciproques dans les mines polonaises et roumaines, ainsi que le plan d'obtenir deux ou trois stages dans les mines des États-Unis, étaient en train d'être organisés.

Nicolas Różycki

*vice-président de l'Association des Étudiants
de l'Académie des Mines à Cracovie.*

SÉNAT

DE L'ACADÉMIE DES MINES À CRACOVIE

Recteur:

Dr. Jean Studniarski, ingénieur

Vice-recteur:

Dr. Jean Krauze, ingénieur

Doyen de la Faculté des Mines:

Oscar Nowotny, ingénieur

Doyen de la Faculté métallurgique:

Edmond Chromiński, ingénieur

Corps enseignant:

Sigismond Sarjusz Bielski

ingénieur des mines, directeur des mines de pétrole „Premier“
à Borysław, professeur ordinaire d'exploitation pétrolière.

Charles Bohdanowicz

ingénieur des mines, ancien-professeur de l'Institut de mines à Pétersbourg
ancien-directeur de l'Institut de l'Etat à Pétersbourg, professeur ord.
géologie appliquée.

Edmond Chromiński

ingénieur de construction des machines, président de l'Association
des techniciens à Cracovie, professeur ordinaire de science détaillée
des machines.

Henri Czczott

ingénieur des mines, ancien-professeur de l'Institut des mines de
Petersbourg, professeur ordinaire des sciences minières I.

Valérien Goetel

docteur en philosophie, docent à l'Université de Cracovie, professeur
ordinaire de géologie générale.

Antoine Hoborski

docteur en philosophie, privat-docent de mathématiques à l'Université
de Cracovie ayant le titre de professeur ordinaire, professeur ordinaire
de mathématique supérieure.

Casimir Kasiński

ingénieurs des mines, professeur ordinaire des sciences minières II.

Jean Krauze

ingénieur mécanicien, docteur des sciences techniques, ancien-docent de l'Ecole Polytechnique de Lwów, professeur ordinaire de la science des machines I.

Henri Korwin-Krukowski

ingénieur métallurgiste, ancien-docent de l'École Polytechnique de Varsovie, professeur ordinaire de métallurgie sidérurgique.

Oscar Nowotny

ingénieur des mines, ancien-adjoint de l'Académie des mines de Leoben, professeur ordinaire de géodésie et d'arpentage minier.

Antoine Schimitzek

ingénieur des mines, professeur ordinaire d'organisation d'entreprises industrielles.

Stanislas Skoczylas

ingénieur des mines, ancien-directeur des Salines de l'Etat, professeur ordinaire des machines minières.

Jean Stock

docteur en phil., ancien-docent de l'Université de Lwów et ancien-docent de l'Ecole Polytechnique de Lwów, professeur ordinaire de physique.

Jean Studniarski

ingénieur électrotechnicien, docteur-ingénieur, ancien-docent de l'Acad. technique militaire de Berlin, professeur ordinaire d'électrotechnique.

Ladislas Takliński

ingénieur-mécanicien, ancien-directeur du laboratoire expérimental de construction des navires au Ministère de la Marine à Pétersbourg, professeur ordinaire de mécanique générale et technique et de la résistance des matériaux.

Jean Zarański

ingénieur des mines, privat-docent de droit minier à l'Université de Cracovie, professeur ordinaire de droit minier.

Professeurs extraordinaires :

Charles Łowiński

ingénieur-mécanicien, ancien-docent de l'École Polytechnique de Varsovie, professeur extraordinaire de machines métallurgiques.

Sigismond Rozen

docteur en philosophie, docent appointé à l'Université de Cracovie,
professeur extraordinaire de minéralogie et de pétrographie.

Isidore Stella-Sawicki

ingénieur en bâtiments, docent à l'Académie des Beaux-Arts de Cracovie,
professeur extraordinaire de sciences techniques et de construction.

Guillaume Staronka

docteur en philosophie, ancien-docent de l'Université de Cracovie,
professeur extraordinaire de chimie générale.

Professeurs commissionnés:

Ivan Feszczenko-Czopiwski

ingénieur, ancien-professeur de l'Ecole Polytechnique à Kiew, professeur
commissionné de métallographie.

Stanislas Sowiński

ingénieurs des mines, professeur commissionné de métallurgie des métaux
à l'exception du fer.

Docents appointés:

Roman Dawidowski

ingénieur, docent de technique des combustibles I, II.

Jean Czerwiński, ingénieur, docent d'hydraulique.

François Drobniać

ingénieur, professeur des sciences minières élémentaires.

Dr. Adam Heydel, docent d'économie politique.

Dr. Thomas Janiszewski

professeur de premiers secours dans les cas urgents

Dr. Louis Kowalski, ingénieur, docent de technologie du pétrole.

Joseph Modzelewski

ingénieur, docent d'électro-métallurgie et de matières incombustibles.

Marius Sereżyński, docent d'arithmétique politique.

Edouard Windakiewicz

ingénieur, docent de l'industrie saline et alunifère.

4 adjoints.

11 anciens assistants.

13 nouveaux assistants.

10 élèves.

Secrétaire du Sénat: *Ferdinand Goetel*.

PROGRAMME DES ÉTUDES
à l'Académie des Mines de Cracovie.
1. année.

MATIÈRES	Facul. des mines				Facul. de métall.			
	I. sem.		II. sem.		I. sem.		II. sem.	
	cours	labor.	cours	labor.	cours	labor.	cours	labor.
Algèbre supérieure	2	1	—	—	2	1	—	—
Calcul différentiel et intégral	4	2	4	2	4	2	4	2
Géométrie analytique	2	1	—	—	2	1	—	—
Géométrie descriptive	4	4	—	—	4	4	—	—
Physique	4	—	4	—	4	—	4	—
Chimie inorganique	4	2	4	2	4	2	4	2
Cristallographie	—	—	3	1	—	—	—	—
Mécanique générale	2	1	4	2	2	1	4	2
Dessin technique	—	—	—	2	—	—	—	4
Géodésie	4	2	2	4	—	—	—	—
Géodésie pour les métallurgistes	—	—	—	—	—	—	2	1
Connaissances élément. des sciences minières	—	—	2	—	—	—	—	—
Technologie mécanique des métaux et du bois	—	—	4	—	—	—	4	—
Premiers secours dans les cas urgents	2	—	—	—	2	—	—	—
	28	13	27	13	24	11	22	11

2. année.

	III sem.		IV sem.		III sem.		IV sem.	
Physique	—	3	—	—	—	3	—	—
Chimie analytique qualitative	—	4	—	—	—	8	—	—
Chimie analytique quantitative	—	—	—	—	—	—	—	12
Chimie physique et électrochimie	—	—	—	—	4	4	—	—
Minéralogie	4	2	—	—	—	—	—	—
Pétrographie	—	—	3	2	—	—	—	—
Minéralogie pour les métallurgistes	—	—	—	—	4	2	—	—
Géologie générale	4	2	—	—	—	—	—	—
Paléontologie et géologie historique	—	—	4	2	—	—	—	—
Géologie pour les métallurgistes	—	—	—	—	—	—	3	—
Hydraulique	—	—	2	1	—	—	2	1
Résistance des matériaux	4	2	—	—	4	2	—	—
Statique des constructions	—	—	2	2	—	—	2	2
Dessin technique	—	3	—	3	—	4	—	4
Éléments des machines	2	—	2	1	2	—	2	1
Thermodynamique technique	2	1	—	—	2	1	—	—
Arpentage minier	4	2	2	2	—	—	—	—
Technique des combustibles I.	—	—	3	1	—	—	3	1
Métallurgie générale	—	—	—	—	—	—	2	—
Métallographie et transformation thermique	—	—	—	—	—	—	4	4
	20	19	18	14	16	24	18	25

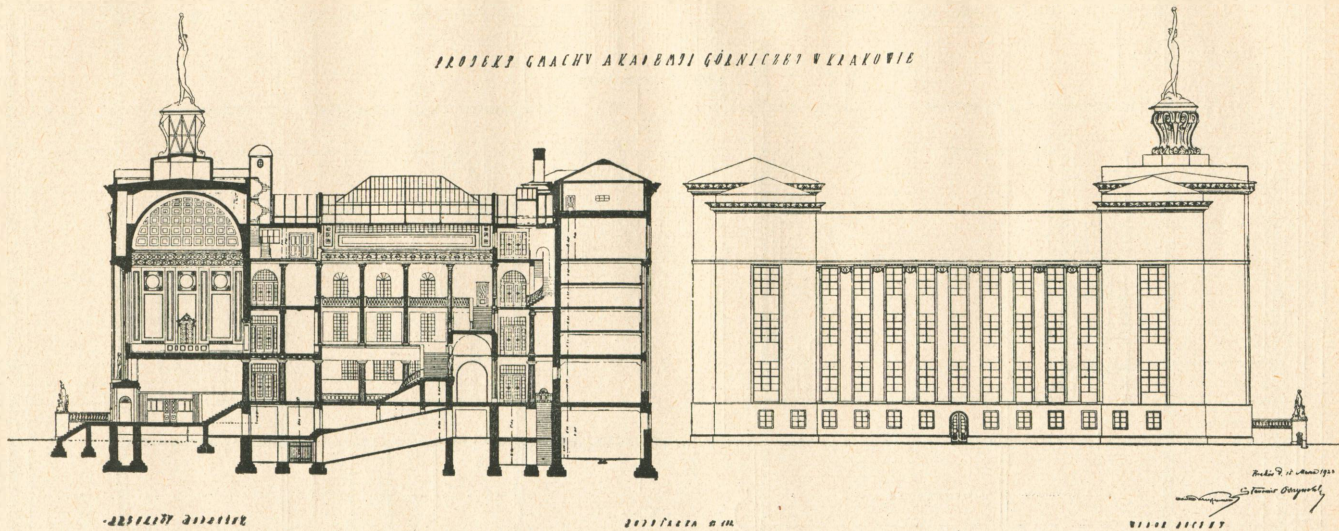
3. année.

MATIÈRES	Facul. des mines				Facul. de métall.			
	V. sem.		VI. sem.		V. sem.		VI. sem.	
	cours	labor.	cours	labor.	cours	labor.	cours	labor.
Géologie appliquée	2	—	2	2	—	—	—	—
Etude de géologie appliquée pour les métall.	—	—	—	—	2	—	—	—
Architecture et sciences techniques	4	2	2	2	4	2	2	2
Machines élévatoires	3	2	—	—	3	2	—	—
Chaudières à vapeur	2	2	—	—	2	2	—	—
Machines à pistons	3	2	2	2	3	2	2	2
Machines tournantes	—	—	3	2	—	—	3	2
Electrotechnique	4	—	4	3	4	—	4	3
Sciences minières I.	4	2	4	2	—	—	—	—
Transformation mécanique du charbon et des miner.	—	—	4	—	—	—	4	—
Forage de grande profondeur	—	—	2	—	—	—	—	—
Technologie du pétrole	—	—	4	2	—	—	—	—
Technique des combustibles II.	—	—	—	—	2	1	—	—
Matériaux incombustibles	—	—	—	—	2	2	—	—
Analyse minière-métallurgique et essai	—	6	—	—	—	6	—	6
Métallurgie du fer	—	—	—	—	—	—	4	2
Transformation des métaux martelés	—	—	—	—	2	—	2	4
Droit général	2	—	—	—	2	—	—	—
	24	16	27	15	26	17	21	21

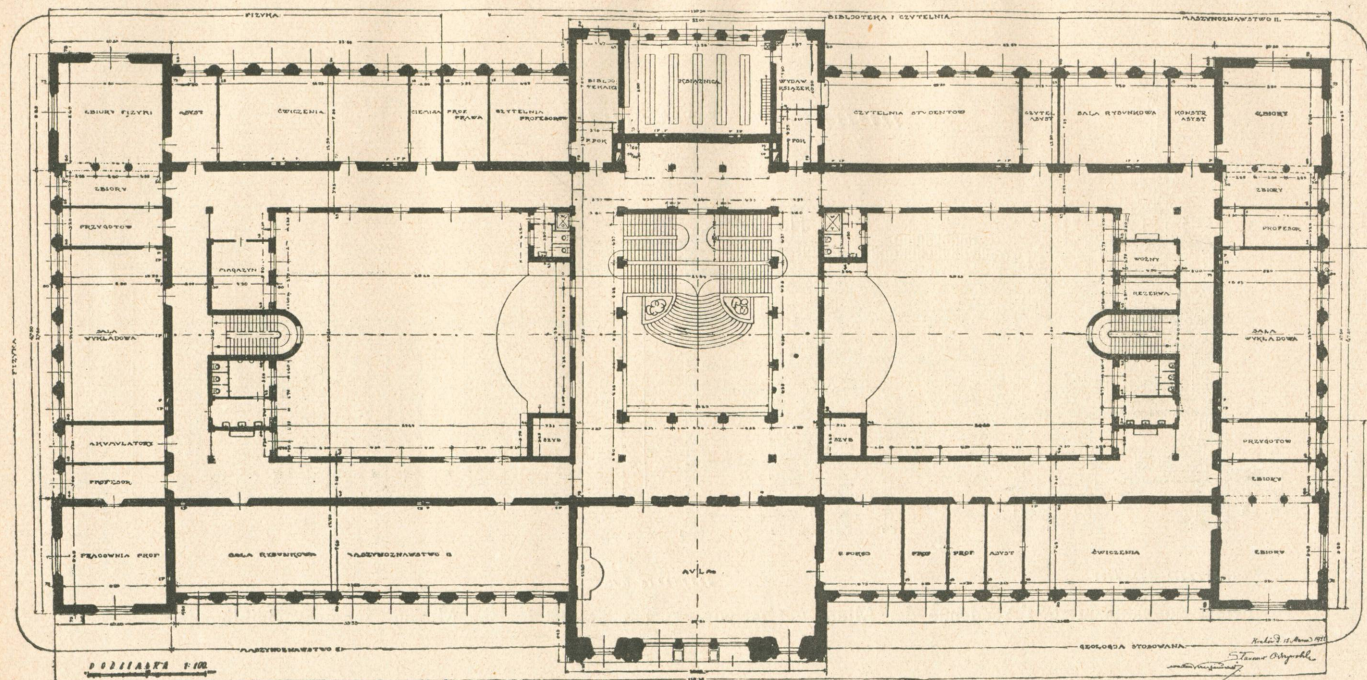
4. année.

	VII. sem.	VIII sem.	VII. sem.	VIII sem.
Géologie appliquée	2	—	—	—
Electrotechnique	—	3	—	—
Mécanique minière	6	6	—	—
Mécanique métallurgique	—	—	—	—
Sciences minières II.	8	4	—	—
Mise en mouvement des mines	—	—	3	—
Industrie pétrolière	4	2	—	—
Industrie du sel et de l'alun	3	—	—	—
Le coke et le gaz	—	—	2	1
Métallurgie des autres métaux	—	—	4	2
Métallurgie pour les mineurs	—	2	1	—
Métallurgie du fer	—	—	4	4
Electrometallurgie	—	—	—	2
Fonte des métaux	—	—	2	2
Droit des mines et des fabriques	2	—	4	2
Organisation des entreprises industrielles	2	—	4	2
Statistique mino-métallurgique	—	2	—	—
Economie politique	—	—	2	—
Travail de diplôme	—	—	12	—
	27	15	17	17
	22	18	13	18

PROJEKT BUDYNKU AKADEMII GÓRNICZEJ W KRAKOWIE

Projet du bâtiment de l'Académie des Mines à Cracovie. — The project for the Mining Academy Building in Cracow.

Projet du bâtiment de l'Académie des Mines à Cracovie 1. étage. — The project for the Mining Academy Building in Cracow 1. floor.

PREFACE.

This Annal published by the Association of the Students of Mining Academy in Cracow and destined for the mining and metallurgic circles in Poland, is the expression of true and sincere feeling of the mining and metallurgic students, towards their elder generation, for the exceptional kindness and friendship, shown to their younger colleagues. The profound acquaintance of their work and projects will surely tighten the above knot of friendship and sympathy grown out of the ideas of brotherhood, solidarity and the ancient Polish mining tradition.

The further purpose of this Annal is to be a connecting-link between all the students and late students of the Mining Academy and the Association of the students of Mining Academy and their own Association. It will be, also the reflection and the critical review of the collective work, for the common good of the Association, this work being only a preparatory one to future efforts, for the sake of our Nation and Country.

Nicholas Różycki

*vice-President of the Association of the
Students of Mining Academy.*

The exchange of Students of Mining during Summer Vacation.

The idea to organize an exchange of students as between the students of the Mining Academy in Cracow and those of similar institutions in other countries, grew out of the desire to unite into closer bonds of friendship Polish and foreign mining students, as well as to afford opportunities to mining students, to gain in chief industrial centres of Europe a profound knowledge of universal mining technic and practise.

Below are outlined the chief things done to carry out this idea into execution.

Exchange with France.

In 1923 the Section of External Activity made it possible for eight French mining students to spend their summer vacation in 1924, to study and to observe mining methods in Dąbrowa, Upper Silesia and in Borysław. At the time this report was written, the details of this exchange were being worked out.

Thanks to the kindness and the efforts of the engineer Mr. B. Malinowski, Mr. Peyrimhof Vice-president of the Comité Central des Houillères de France, the Section of External Activity, was enabled to secure for the summer 1923 five places for Polish students in French mines: Billy-Montigny, Lens, Bruay-les-Mines, Bully-Grenay, Montceau-les-Mines. And these five students were given a scholarship amounting to 10.000 francs by the Comité Central des Houillères de France.

The purpose of this exchange was to observe French mining methods.

The kindness and the services extended to these Polish students by French mining officials, enabled them to attain a thorough knowledge of French mining methods, and after having finished their study, they were entertained with great cordiality by the Comité des Houillères, by the École Nationale Supérieure des Mines and by the Association des Élèves et Anciens Élèves de l'École N. S. de Mines in Paris.

Exchange with Belgium.

The Section for External Activity organized an exchange of students with Belgium, ten Belgian students from the École des

Mines et de Métallurgie in Mons coming to Poland in 1924 to observe our methods in our coal, salt and petroleum mines.

Thanks to the kind assistance of Mr. Sobański the Polish Minister in Brussels, of Mr. Stanisław Count Poniński Secretary of this Legation, of Mr. Gravez President of the Society of Belgian Miners and of Mr. Bolle proffesor of the Mining Academy in Mons, the Section for External Activity provided for twelve exchange students in Belgian mines. Upon the termination of the period these students spent at the mines, Mr. Bolle organized an excursion for them. Thus they visited the districts around Mons and Liège and the Mining Academy in Mons, where the Polish students had the opportunity to view the institutes and the laboratories of this school.

Exchange with England.

The Section for External Activity secured for the students of the Royal School of Mines in London six observation-places at the coal and petroleum mines of Poland during their summer vacation.

Thanks to the kind efforts of Mr. Skirmunt Polish Minister in London, it will be possible for the next few years for mining students in Cracow to go to England and study mining method there.

Exchange with Yugo-Slavia.

The Ministry of Mines and Forests in Yugo-Slavia made it possible for five Polish students to go to this country in 1923 but due to lack of means, it was not possible for any Polish students to go there this year. But next year we hope these places will be occupied.

Besides, arrangements have been made as to the exchange with Roumania, and with the United States.

Nicholas Różycki

*Vice-President of the Association
of Students of Mining Academy.*

THE SENATE

OF THE MINING ACADEMY, CRACOW, POLAND

ITS MEMBERS:

Rector: *Dr. John Studniarski, Engineer*

Pro-Rector: *Dr. John Krause, Engineer*

Dean: (Mining Faculty): *Oskar Nowotny, Engineer*

Dean: (Metallurgical Faculty): *Edmund Chromiński, Engineer.*

The Professorial Body.

Sigismund Sergius-Bielski

Mining Engineer, Manager of the Naphtha Mines „Premier“ Borysław,
Professor Ordinary of Naphtha Mining.

Charles Bohdanowicz

Mining Engineer, formerly Professor in the Mining Institute, Petersburg, and Director of the Imperial Institute there; Professor Ordinary of Applied Geology.

Edmund Chromiński

Engineer and Machine Builder, President of the Union of Technicians,
Cracow; Professor Ordinary of Special Mechanology.

Henry Czeczott

Mining Engineer, formerly Professor in the Mining Institute, Petersburg; Professor Ordinary of Mining Engineering (I).

Valerius Goetel

Ph. D., Docent in the Jagellonian University; Professor Ordinary of General Geology.

Anthony Hoborski

Ph. D., Private Docent of Mathematics in the Jagellonian University.
(with title of Professor Ordinary); Professor Ordinary of Higher Mathematics.

Casimir Kasiniski

Mining Engineer, Professor Ordinary of Mining Engineering (II).

John Krauze

Mechanical Engineer, Doctor of Engineering, formerly Docent in the Lwów Polytechnic, Professor Ordinary of Mechanology (I).

Henry Korwin-Krukowski

Metallurgical Engineer, formerly Docent in the Warsaw Polytechnic; Professor Ordinary of Iron Metallurgy.

Oskar Nowotny

Mining Engineer, formerly Adjunct in the Mining Academy Lovain; Professor Ordinary of Geodetics and Mine-surveying.

Anthony Schimitzek

Mining Engineer, sometime Member of the Organization Committee in Cracow; Prof. Ordinary of the Organization of Industrial Enterprises.

Stanislaus Skoczylas

Mining Engineer, formerly Manager of the State Salt works, Prof. Ordinary of the Science of Mining Machinery.

John Stock

Ph. D., formerly Docent in the Lwów (Lemberg) University and in the Lwów-Polytechnic; Professor Ordinary of Physics.

John Studniarski

Electrotechnical Engineer, Doctor of Engineering, formerly Docent in the Military Technical Academy Berlin; Prof. Ord. of Electrotechn.

Ladislaus Takliński

Mechanical Engineer, formerly Director of the Laboratory for the experimental building of ships at the Ministry of Marine Petersburg; Professor Ordinary of General and Technical Mechanics, and the study of Stress Resistances.

John Zaraniski

Mining Engineer, Private Docent of Mining Law in the Jagellonian University; Professor Ordinary of Mining Law:

Professors Extraordinary.

Charles Łowiński

Mechanical Engineer, sometime Docent in the Warsaw Polytechnic; Professor Extraordinary of matters concerning Metallurgical Engines.

Sigismund Rosen

Ph. D., salaried Docent at the Jagellonian University; Professor
Extraordinary of Mineralogy and Petrography.

Isidore Stella-Sawicki

Civil Engineer, Docent at the Fine Arts Academy, Cracow; Prof.
Extraordinary of Technics and Building.

William Staronka

Ph. D., formerly Docent at the Jagellonian Academy; Professor
Extraordinary of Chemistry.

Professors by Contract.

Ivan Feszczenko-Czopiwski

Mechanical Engineer, formerly Professor in the Polytechnic, Kieff;
Professor of Metallography.

Stanislaus Sowiński

Mining Engineer; Professor of Metallurgy (iron excepted).

Salaried Docents.

Roman Dawidowski Engineer, Docent in the Technics of Fuel (I. and II.)

John Czerwiński Engineer, Docent in Hydraulics.

Francis Drobiak Docent in the Rudiments of Mining.

Dr. Adam Heydel Docent in Political Economy.

Dr. Thomas Janiszewski Docent in First Aid in Emergencies.

Dr. Louis Kowalski Engineer, Docent in the Technology of Naphtha.

Dr. Joseph Modzelewski Docent in Electrometallurgy and fireproof mater.

Marianus Sereżyński Docent in the Mathematics of Insurance.

Edward Windakiewicz Docent in Salt-Mining and the Rock-salt Industry.

4 Adjuncts.

11 Senior Assistatns.

13 Junior Assistants.

Secretary to the Academical Senate: *Ferdinand Goetel*.

PROGRAMME OF STUDIES.

First Year.

SUBJECTS	Mining Faculty				Metall. Faculty			
	I. sem.		II. sem.		I. sem.		II. sem.	
	cours.	exerc.	cours.	exerc.	cours.	exerc.	cours.	exerc.
Higher Algebra	2	1	—	—	2	1	—	—
Differential and Integral Calculus	4	2	4	2	4	2	4	2
Analytical Geometry	2	1	—	—	2	1	—	—
Descriptive Geometry	4	4	—	—	4	4	—	—
Physics	4	—	4	—	4	—	4	—
Inorganic Chemistry	4	2	4	2	4	2	4	2
Crystallography	—	—	3	1	—	—	—	—
General Mechanics	2	1	4	2	2	1	4	2
Technical Drawing	—	—	—	2	—	—	—	4
Surveying	4	2	2	4	—	—	—	—
Surveying for metallurgists	—	—	—	—	—	—	2	1
Rudiments of Mining Science	—	—	2	—	—	—	—	—
Mechanical technology of metals and of woods	—	—	4	—	—	—	4	—
First Aid to the Injured	2	—	—	—	2	—	—	—
	28	13	27	13	24	11	22	11

Second Year.

	III sem.		IV sem.		III sem.		IV sem.	
Physics	—	3	—	—	—	3	—	—
Qualitative Analytical Chemistry	—	4	—	—	—	8	—	—
Quantitative ditto	—	—	—	—	—	—	12	—
Physical Chemistry; Electrochemistry	—	—	—	—	4	4	—	—
Mineralogy	4	2	—	—	—	—	—	—
Petrography	—	—	3	2	—	—	—	—
Mineralogy for metallurgists	—	—	—	—	4	2	—	—
General Geology	4	2	—	—	—	—	—	—
Paleontology; Historical Geology	—	—	4	2	—	—	—	—
Geology for metallurgists	—	—	—	—	—	3	—	—
Hydraulics	—	—	2	1	—	2	1	—
Mechanical resistance of materials	4	2	—	—	4	2	—	—
Building Statics	—	—	2	2	—	2	2	—
Technical Drawing	—	3	—	3	—	4	—	4
The Elements of Machines	2	—	2	1	2	—	2	1
Technical Thermodynamics	2	1	—	—	2	1	—	—
Mine surveying	4	2	2	2	—	—	—	—
The Technology of Fuel I.	—	—	3	1	—	—	3	1
General Metallurgy	—	—	—	—	—	2	—	—
Metallography; Thermic Transformation	—	—	—	—	—	4	4	—
	20	19	18	14	16	24	18	25

Third Year.

SUBJECTS	Mining-Faculty				Metall. Faculty			
	V. sem.		VI. sem.		V. sem.		VI. sem.	
	cours.	exerc.	cours.	exerc.	cours.	exerc.	cours.	exerc.
Applied Geology	2	—	2	2	—	—	—	—
Applied Geology for metallurgists	—	—	—	—	2	—	—	—
Building and technical Engineering	4	2	2	2	4	2	2	2
Elevatory Machines	3	2	—	—	3	2	—	—
Steam-engine Boilers	2	2	—	—	2	2	—	—
Piston Machines	3	2	2	2	3	2	2	2
Rotary Machines	—	—	3	2	—	—	3	2
Electro-technics	4	—	4	3	4	—	4	3
Mining Science I.	4	2	4	2	—	—	—	—
Sorting Coal and of Ores	—	—	4	—	—	—	4	—
Deep Drilling	—	—	2	—	—	—	—	—
Technology of Petroleum	—	—	4	2	—	—	—	—
Technology of Fuel II	—	—	—	—	2	1	—	—
Fire-proof Materials	—	—	—	—	2	2	—	—
Mining and Metallurgical Analysis and Assay	—	6	—	—	—	6	—	6
The Metallurgy of Iron	—	—	—	—	—	—	4	2
The transformation of Malleable metals	—	—	—	—	2	—	2	4
General Law Studies	2	—	—	—	2	—	—	—
	24	16	27	15	26	17	21	21

Fourth Year.

	VII. sem.		VIII sem.		VII. sem.		VIII sem.	
Applied Geology	2	—	—	—	—	—	—	—
Electrotechnics	—	3	—	—	—	3	—	—
Mining Mechanics	6	6	—	—	—	—	—	—
Metallurgical Mechanics	—	—	—	—	6	6	—	—
Mining Science II.	8	4	—	—	—	—	—	—
How to Work a Mine	—	—	3	—	—	—	—	—
The Petroleum Industry	4	2	—	—	—	—	—	—
The Salt and Alum Industry	3	—	—	—	—	—	—	—
Coke and Coal Gas	—	—	—	—	2	1	—	—
Metallurgy of Metals other than Iron	—	—	—	—	4	2	—	—
The Metallurgy of Mining	—	—	2	1	—	—	—	—
The Metallurgy of Iron	—	—	—	—	4	4	—	—
Electrometallurgy	—	—	—	—	—	—	2	2
The Art of Smelting	—	—	—	—	2	2	—	—
The Law of Mines and Factory Works	2	—	4	2	2	—	4	2
The Organization of Industrial Enterprises	2	—	4	2	2	—	4	2
Mining and Metallurgical Statics	—	—	2	—	—	—	2	—
Political Economy	—	—	2	—	—	—	2	—
Exercises done for the Diploma	—	—	—	12	—	—	—	12
	27	15	17	17	22	18	13	18

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE
NA GÓRNYM ŚLĄSKU**

Spółka dzierżawna

Société Fermière des Mines Fiscales
de l'Etat Polonais en Haute-Silésie
Królewska Huta (Górny Śląsk)

Rynek L. 9—15

Adres telegr.: Skarboferme. — Telefon Nr. 136 do 140.

Sprzedaż:

Węgla

Koksu

Brykietów

i produktów

ubocznych

z kopalń:

„Król” — „Bielszowice” — „Knurów”.

Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich.

Kopalnie węgla w Zagłębiu Dąbrowskiem:

Wiktor
Klimontów I
Mortimer
Jerzy
Modrzejów

Kopalnia rud cynkowych i ołowianych w Bolesławiu
Huta Cynkowa i Walcownia Cynku.

Zarząd i Biuro Sprzedaży w Sosnowcu. — Telefon 8.

.....

Société des Charbonnages, Mines et Usines de Sosnovice.

Mines de charbon dans le bassin de Dombrowa:

Victor
Klimontów I
Mortimer
Georges
Modrzejów

Mines de minerais de zinc et de plomb à Bolesław.
Usine de zinc et Laminoir de zinc.

Direction et Bureau de Vente à Sosnovice. Téléphone 8.

.....

Company of Coal-pits, Mines and Works of Sosnowice.

Coal-pits in the basin of Dombrowa:

Victor
Klimontów I
Mortimer
George
Modrzejów

Zinc-ore and lead-ore mines at Bolesław.
Zinc Works and zinc rolling-mill.

Direction and selling-office at Sosnowice. Telephone 8.

Société

Venot, Peslin & Cie

Siège social et Ateliers à Onnaing

Departement du Nord — France

Agence à Paris, 12, Rue Nouvelle

Etude et entreprise générale de toutes installations
concernant l'extraction, le traitement
et la manutention de la houille,
du coke et des minerais

Chevalements d'extraction
et Charpentes métalliques

Machines d'extraction électriques et à vapeur
à poulie Koepe, tambours cylindriques,
côniques et bicylindro-côniques (brevets Thomas)
Treuils de fonçage et d'extraction électriques
et à vapeur

Installations de triage, criblage, broyage et lavage

Manutention mécanique

Nombreuses références d'installations modernes
dans les Houillères sinistrées au cours de la Guerre.

„AKWAWIT”

REKTYFIKACJA OKOWITY I FABRYKA CHEMICZNA

SPÓŁKA AKCYJNA

4 Rektyfikacje spirytusu, 4 Składnice spirytusu, 2 Fabryki
płatków ziemniaczanych, Fabryka płatków mielonych.

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW.

Najprzedniejsze wódki stołowe

Nalewki owocowe i likiery

SPECJALNOŚĆ: Cherry Brandy, Curacao blanc.

FABRYKA CHEMICZNA.

Eter siarkowy dla wszelkich celów, Eter siarkowy pro
narcosi, Eter octowy, Octan amilowy chemicznie czysty
(Amylacetat), Collodium, Werniks celuloïdowy (Zaponiak),
Alkohol amilowy do analiz, Alkohol izobutyłowy etc.

ZARZĄD CENTRALNY:

POZNAŃ, ULICA CIESZKOWSKIEGO L. 5

Adres telegraficzny: „AKWAWIT” Poznań.

Oddział górnośląski w Lublińcu.

Generalny Reprezentant:

H. ZALEWSKI, WARSZAWA, UL. PIĘKNA 32

Woda destylowana metodą PRACHE & BOUILLON
stała się niezbędną w kotłowniach nowoczesnych.

Na żądanie wysyłamy prospekty z wszelkimi objaśnieniami naszej metody

Towarzystwo generalne destylacji metodą

PRACHE & BOUILLON

25 rue de la Pépinière, PARIS

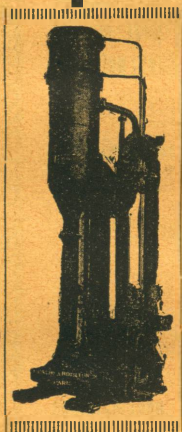
Telefon: Louvre 17-80.

Telegr.: Praebou-Paris.

L'EAU DISTILLÉE par les Procédés

PRACHE & BOUILLON

s'est imposée
dans la chaufferie moderne

La notice que nous vous adresserons sur simple
demande vous en fera comprendre la raison

Société générale d'Evaporation Procédés

PRACHE & BOUILLON

25 rue de la Pépinière

PARIS

Teleph.: Louvre 17-80. — Telegr.: Praebou-Paris.

Water distilled by the process of Messrs Prache & Bouillon
has become a necessity in modern stoking.

The note we shall send you on demand will tell you why.

General Company for evaporation; process of

PRACHE & BOUILLON

25, RUE DE LA PÉPINIÈRE, PARIS

Téléphone; Louvre 17-80.

Telegram: Praebou-Paris.

COMPAGNIE PARISIENNE DE L'AIR COMPRIMÉ

Société Anonyme au Capital de 20,000,000 de Frs.
R. C. Seine Nr. 82.361.

5, rue de Liège, PARIS

Téléphone : Central 46.44, Gut. 21.69. — Adresse télégr. : Parélécair.

**Fournitures et Installations Complètes
en Province et à Étranger**

Outils
Pneumatique
complet

Compresseurs
d'Air

Perforatrices

Fouloirs

Pompes
„Mammoth“

Appareils
à enduire

Mode d'emploi
de la Perforatrice „Clipper“ modèle 50
équipée pour le travail sur support

Pulvérisateurs
pour enduits
et peinture

Appareils
à Injections
de Ciment

Treuil,
Cabestans
et Palans
pneumatiques

Transporteurs
pneumatiques
pour béton

Tout le matériel est en stock

Société Anonyme

D'OUGRÉE-MARINAYE

Siège Social: Ougrée (Belgique)

Directeur - Général: M. J. VAN HOEGAERDEN

**Charbonnages, Hauts-Fourneaux, Fonderies,
Acières, Laminoirs, Ponts et Charpentes**

Charbons spéciaux, charbons
lavés, coke, briquettes lavées

Goudron, Benzol, Sulfate d'Ammoniaque

Fabrication de Ciment. — Fontes de toutes nuances

Atelier de broyage des Scories Thomas, placé sous
le contrôle des Laboratoires d'Analyses de l'État

ACIERS: Bessemer Basique, Siemens-Martin

ACIERS ÉLECTRIQUES au carbone. nickel
chromo-nickel, silicium, coudés, moulage d'acier
pour la construction automobile

Lingots, lopins, blooms, billettes, largets

Tôles fortes, moyennes et fines

Rails, Eclisses, Traverses, Rails de Tramways

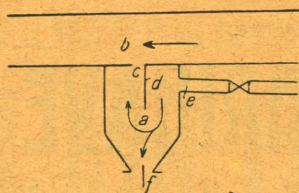
Bandages, essieux, pièces martelées,
blocs pour matrices d'estampage

Poutrelles, barres U, aciers marchands et profilés

Lames de ressorts, acier pour fleurets de mine
et canon de fusil. — Acier pour automobiles

VERGES pour tréfilerie

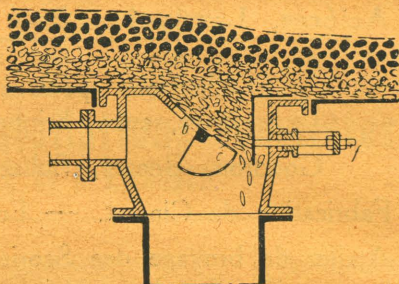
Piquets de clôture, Palplanches, Pontres rivées,
Charpentes et Ponts.

Rhéolaveurs

Brevetés

pour le

Lavage des Charbons et Minerais

Plus de 30.000 tonnes traitées annuellement

Classement effectué par densité

Résultats parfaits

Frais d'entretien réduits à l'extrême

Préparation des Schlammes

Renseignemens et devis sur demande

A. France Focquet

Ingenieur A. I. Lg. r. A. I. M.

17 Quai Sr. Leonard, Liège, Belgique.

Telegr. Farrheo Liège, Codes A. B. C. 5-eme Edition et Libbers.

Schlesische Aktiengesellschaft
für
BERGBAU und ZINKHÜTTENBETRIEB

ŚLĄSKIE KOPALNIE I CYNKOWNIE S.A.

Adresy telegraficzne:

Oddział w Lipinie: Zinkgesellschaft Lipiny

Oddział w Katowicach: Zinkwerke Katowice

Dostarczamy:

Węgiel kamienny

ze zjednoczonych kopalń Matyldy i Andaluzji

Kwas siarkowy, Kwas siarkawy, Cynk
nieoczyszczony, Pył cynkowy, Pył
cynkowy zawierający kadm.

z hut: Silesia, Kunigundy i Rosamundy

Blachy cynkowe, Cynk okrągły, Cynk
prasowny

z walcowni Silesia i Kunigundy

Iskrzyki i dolomit

z kopalni Cecylji

Litopona odpadki zawierające kadm.,
Siarczan cynku

z Górnośl. Fabryki Farb, Ligota Pszyńska G. Śl.

W. KUCHARSKI

FABRYKA DRUTU I WYROBÓW DRUCIANYCH

Spółka Akcyjna

Kraków - Podgórze, ulica Romanowicza L. 5

Adres telegr.: „Metalgor“. — Telefon Nr. 277.

I. Druty.

Druty żelazne twarde i żarzone, pocynkowane, miedziane itp.

Drut dla telegrafów i telefonów.

Drut sprężynowy twardy galwanizowany.

Druty kolczaste zwykłe i pocynkowane.

II. Wyroby druciane.

Druciane siatki plecione do wszelkich ogrodzeń, siatkowe ochrony pasów transmisyjnych, maszyn, schodów, okien dachowych i t. p.

Druciane rafy (siatkowe) do żwiru, węgla, kamienia i t. p.

Druciane wycieraczki siatkowe i t. p.

Druciane tkaniny do wszelkich celów przemysłowych.

Druciane materace do łóżek z siatki sprężynowej w ramach żelaznych.

III. Wyroby żelazno-druciane.

Kompletne ogrodzenia placów, parków, gazonów i t. p.

Bramy i bramki żelazno-blaszane, siatkowe i t. p.

Meble żelazne zwyczajne dla szpitali, koszar, baraków i t. p.

Fachowe porady, kosztorysy i t. p. bezpłatnie.

Ateliers Liegeois d'Outillage Pneumatique

SOCIÉTÉ ANONYME

ANS-LEZ-LIÈGE (BELGIQUE)

MARTEAUX-PIQUEURS

„Le Liégeois“

Distribution par soupape tubulaire et arrêt automatique

PERFORATEURS

„FOREX“

à distribution commandée, à grand rendement

MARTEAUX SPECIAUX
pour demolition du beton

MARTEAUX A RIVER, BURINER
ETC.

Références:

Les principales mines belges et françaises; en Pologne:
les Mines et Usines de Sosnowiec, à Sosnowiec
les Mines de Czeladź, à Piaski.

20.000 MARTEAUX EN SERVICE

Envoi franco du catalogue sur demande.

POLSKIE FABRYKI MASZYN I WAGONÓW **L. ZIELENIEWSKI**

w Krakowie, Lwowie i Sanoku. — Sp. Akc.

Naczelna Dyrekcja : Kraków.

Rok Założenia 1804.

TELEFONY :

Pracowników 3.000.

Kraków : Nacz. Dyr. 3123, Dyr. Handl. 2060, Fabr. Krakowska 196; Sanok :
Fabr. Sanocka 6; Lwów : Fabr. Lwowska 782; Warszawa : Biuro Warsz. 7383,

I. Fabryka Krakowska.

1. Budowa maszyn.

Maszyny parowe suwakowe i precyzyjne wentylowe do 3000 koni

Maszyny wiertnicze elektryczne i parowe Pompy, Kompresory

Całkowite urządzenia gorzelń, rzeźni itd.

Walce drogowe konne, parowe i motor. Karczownicy, patentowany wynalazek

prof. Malsburga

Koła zębate czołowe, stożkowe, frezowane

Rurociągi, Transmisje

2. Motory ropne

z głowicą żarową „Lech“.

3. Kotłarnia.

Kotły parowe wszelkich systemów i wielkości

Kotły lokomobil. dla celów wiertniczych

Przegrzewacze pary. Podgrzewacze

Zbiorniki na wodę, spirytus, ropę itd.

Aparaty oczyszczające wodę

Wszelkie roboty kotłarskie i blaszane spawane

4. Budowa mostów i konstrukcji żelaznych.

Mosty kolejowe i drogowe wszelkich systemów

Konstrukcje dachowe, Słupy, Budynki

przem., Hale targowe, Schody żelazne

Urządzenia transport., Windy, Zórąwie

Pogłębiarki łyżkowe, chwytaczowe
czerpakowe

5. Kolejnictwo.

Kompletne stacje wodne i opałowe
Obrotnice, Przesuwnice, Gazownie kol.

6. Gazownictwo.

Kompletne gazownie dla gazu węglowego, generatorowego, olejnego i wodnego, według systemu Pintscha

7. Rafinerje nafty.

Według systemu prof. Mościckiego i według patentów Groelinga.

Urządzenia do wydobywania parafiny, krystalizatory i t. d.

8. Budowa statków.

Statki rzeczne parowe i motorowe,

Łodzie motorowe, Czółna, Pontony

Pogłębiarki różnych rodzajów z napędem ręcznym, parowym lub motorowym

9. Górnictwo i nafciarstwo.

Maszyny wydobywcze parowe i elektr.

Rygi kopalniane, Pompy kopalniane,

Wieże szybowe, Klatki wydobywcze,

Wózki, Lokomotywki benzynowe

10. Odlewnia żelaza i metali.

Odlewy maszynowe i budowlane do 15 t.

Odlewy kanalizacyjne, Armatury paleniskowe

Rusztzy, Słupy i t. d.

II. Fabryka Sanocka.

Wagony osobowe i towarowe wszelkich typów, Wagony do przewozu piwa, mięsa i t. d., Cysterny do przewozu ropy, nafty, gazu, kwasów i t. d., Wozy tramwajowe, Wózki dla kolejek polnych, leśnych i górniczych, Jaszczyki do lokomotyw.

III. Fabryka Lwowska.

1. Urządzenia gorzelni i rafinerji spirytusu.

2. Kotłarnia miedzi.

Kotły i inne specjalności firmy **BABCOCK i WILCOX.**

3. Odlewnia żelaza i metali.

Odlewy maszynowe i budowlane do 10 ton, Odlewy kanalizacyjne, Arma-

tury paleniskowe, Rusztza, Słupy itd.

CHAUDIERES FRANÇAISES **NICLAUSSE**

Types modernes à haut rendement

Unités à très grandes productions
pour CENTRALES ELECTRIQUES

Types spéciaux à grand volume d'eau
pour toutes APPLICATIONS INDUSTRIELLES

6,000.000 HP. EN SERVICE

FOYERS MECANQUES les plus simples
GRILLE SOUFFLÉE et COMPARTIMENTÉE
Btée S. G. D. G.

CHARBON PULVÉRISÉ, COMBUSTIBLE
LIQUIDE, GAZEUX ETC.

SURCHAUFFEURS UTILISATEURS

Robinetterie et accessoires spéciaux pour hautes pressions
REGULATEUR AUTOMATIQUE D'ALIMENTATION

J.^C* & A.* NICLAUSSE

24 rue des Ardennes, PARIS

Tél. inter. NORD 15-01, 15-02. — Adr. tél. Generateur-Paris

Registre du Commerce, Seine Nr. 7334.

FORAKY

Société anonyme belge d'Entreprise de Forage et de Fonçage
CAPITAL: 5.000.000 de francs

Siège social: 24, Rue de l'Association, BRUXELLES
DIVISION FRANÇAISE: 8, RUE MENARS, PARIS

Ateliers de Construction à Zonhoven (Belgique). — Dépôt et Ateliers à Chaussy (Moselle).

Division: SONDAGES. Sondages à profondeur. — Recherches minières. — Mise en valeur de concessions. — Sondages d'étude des morts terrains avec carottage des argiles et des sables argileux; jaugeage des venues d'eau. — Sondages pour exploitations pétrolifères. — Sondages de cimentation et de congélation. Plus de 300.000 mètres jusqu'à ce jour. Propriétaires exclusifs du „Teleclinographe Denis-Foraky" pour la mesure des déviations. — Puits artésiens et filtrants.

Division: FONÇAGE. Fonçage de puits par Congélation, Niveau vide et tous autres procédés. Puits modernes récents: Winterslag, premiers puits qui ont atteint le terrain houiller en Campine, Limbourg-Meuse, Hensies (Belgique). — Laura et Vereeniging (Hollande). Frankenholz (Sarre). — Gouy-Servins (France). Vimy-Fresnoy (France). Liévin et Lens (France): Cimentation de cinq puits détruits par l'ennemi.

Travaux miniers: boueaux, puits intérieurs, galeries, tunnels, etc.

Division: ATELIERS. Construction de tous appareils relatifs à l'industrie des sondages et des fonçages. — Treuils de mine, treuils de puisage, pompes, sondeuses de tous modèles. trépan. cuillères, tiges de sondage, massetiges, élargisseurs, moufflages, couronnes diamantées, spécialité de matériel pour recherches de pétrole, etc.

FORAKY

Belgijskie towarzystwo akc. Przedsiębiorstwo dla wierceń i pogłębiań
KAPITAŁ: 5.000.000 franków

Adres: 24, Rue de l'Association, BRUXELLES
FILJA WE FRANCJI: 8, RUE MENARS, PARIS

Warsztaty konstrukc. w Zonhoven (Belgia). Składy i warsztaty w Coureilles-Chassy (Moselle)

Dział: WIERCEŃ Głębokie wiercenia. — Poszukiwania górnicze. — Wyzyskiwanie koncesji. — Wiercenia podziemne. — Wiercenia próbne gruntów płonych z przesiewaniem glin i piasków gliniastych. — Obliczanie przyływu wody. — Wiercenia dla eksploatacji nafty. — Wiercenia dla celów cementowania i mrożenia przy głębieniu szybów. — Dokonano dotychczas wierceń ponad 300.000 metrów. — Wyłączni właściciele „Teleclinographe Denis-Foraky" t. j. przyrządu do pomiarów skrzywień otworów świdrowych. — Studnie artezyjskie i filtrujące.

Dział: GŁĘBIENIA SZYBÓW. Głębianie szybów sposobem zamrażania, cementowania, pod ciśnieniem oraz wszelkimi innymi sposobami. Firma wykonała następujące głębiania przy użyciu metod nowoczesnych: Winterslag, pierwsze szyby, które dosięgły pokładów węglowych w Campine, Limbourg-Meuse, Hensies (Belgia). — Laura i Vereeniging (Holandia). — Frankenholz (Sarre). — Gouy-Servins (Francja). — Vimy-Fresnoy (Francja). — Liévin et Lens (Francja): cementowanie pięciu szybów zniszczonych przez nieprzyjaciela. **Roboty górnicze:** przekopy, ślepe szyby, chodniki, tunele itd.

Dział: WARSZTATOWY. Wytwórnia wszelkich aparatów mających zastosowanie w wiertnictwie i przy głębieniu szybów. — Kołowroty kopalniane, czerpaki, pompy, przyrządy wiertnicze wszelkich rodzajów, świdy, łyżki, żerdzie wiertnicze, rozszerzacze (kliny), wielokrążki, korony djamentowe, specjalne aparaty do poszukiwań naftowych i t. d.

WĘGIEL

górnosławski

bezpośrednio z kopalni

Hr. Laura, Eugenia, Matylda, Andaluzja,
Florentyna, Ferdynand, Mysłowice, Szarlota,
Hillebrand, Mencil, Gottessegen, Radzionków,
❖ ❖ Karlssegen, Przemsza nowa ❖ ❖

Dogodne warunki płacenia.

Dla przemysłu
władzom państwowym i komunalnym

dostarcza punktualnie i najtaniej

❖ **BONA i Ska** ❖

Mikołów (Polski Śląsk)

Gdańska Fabryka Wagonów

Tow. Akc.

Założona w roku 1898.

Dostawca polskiego Ministerstwa Kolei Żelaznych

Normalnotorowe wagony towarowe,
bagażowe i osobowe

Normalnotorowe wagony specjalne,
jak: cysterny, chłodnie itp.

Wagony wszelkich typów kolejek
wązkotorowych, polowych i leśnych

Kute części zapasowe dla wszelkiego
rodzaju wagonów

Wszelkie przedmioty kute w formach

Kute części do narzędzi rolniczych:
odkładnie, płozy

Wszelkiego rodzaju
reperacje wagonów

Narzędzia

Towarzystwo Górnicze

Ska z ogr. odp.

Lipnik-Biała-Bielsko

Połączenia kolejowe: Biała-Dworzec

Telefon Nr. 513, Bielsko

Adres dla telegramów: „Montania“ Bielsko

WYKONUJE:

Wiercenia wszelkiego rodzaju celem poszukiwania wody, kruszców, soli, oleju skalnego, gazu i t. d. od najmniejszej do największej głębokości i średnicy, zapomocą dłuta i zastosowania wiercenia jądrowego. — Podziemne wiercenie szybów ręcznie i siłą popędową w kierunku poziomym, prostopadłym i każdym innym. — Wykonanie modnych studni i wierceń. — Podejmowanie wszelkich robót kamiennych w zakresie górnictwa. — Najdokładniejsze konstatowania poszukiwań w kraju i zagranicą. — Budowa i dostawa kompletnych zakładów wiertniczych dla wierceń płytkich i głębokich płukanych i suchych według systemów własnych i obcych. — Dostawa wszelkich narzędzi wiertniczych z specjalnej własnej fabryki urządzeń wiertniczych. — Wyszkolony personel z praktyką krajową i zagraniczną.

DŁUGOLETNI DOŚWIADCZENIA.

NAJLEPSZE POLECENIA.

Polski Bank Przemysłowy we Lwowie

Oddział w Sosnowcu

WYKONUJE WSZELKIE TRANSAKCJE
W ZAKRES BANKOWOŚCI WCHODZĄCE

Kapitał Akcyjny Mp. 2.500,000.000.—

Fundusz rezerwowy Mp. 6.000,000.000.—

Banque Industrielle Polonaise à Lwów

Succursale à Sosnowice

EFFECTUE TOUTES TRANSACTIONS
DE BANQUE

Capital M. pol. 2.500,000.000.—

Reserves M. pol. 6.000,000.000.—

Société de Location
de
Wagons de Grande Capacité

Ad. HENRY

Ingénieur civil des Mines, Administrateur délégué

Bureaux: 62, rue de Rome, Paris

Tél.: Wagram 59—70

R. C. Paris 54.995 A

Location, Entretien, Vente, Construction
de Matériel roulant de tous Types et de toutes Capacités

Wagons en Tôle d'Acier Emboutie
agréés par toutes les Compagnies de Chemins de fer

Système ARBEL

VOIE NORMALE — VOIE ÉTROITE

Étude des Transports économiques en grande masse

WAGON ARBEL de 40 Tonnes

**Wagons à déchargement automatique „Universel“
pour le Transport des Minerais**

**Wagons plats, Wagons tombereaux, avec ou sans trémies, Wagons
couverts, Wagons réservoirs, Wagons réfrigérants, Bogies de tous
types, Tenders de toutes capacités.**

Économie de Transport et de longueur de Quais: 25⁰/₀.

„SILESIA”

Górnośląska Fabryka Tutek i Torebek

Tow. Akc.

TARNOWSKIE GÓRY

Telefon Nr. 40 i 1049

Najstarsza i największa na Górnym Śląsku

Fabryka Kartonów

wszelkiego rodzaju

dostarcza: wszelkiego rodzaju tutki, torebki, papiery
pakowe jak i kartony z drukiem i bez druku.

Fabryka armatur, odlewnie brązu fosforowego,
metali i żelaza

Rok założenia 1855

RUDOLF SCHMIDT

BIAŁA KOŁO BIELSKA

Długoletni dostawca najpoważniejszych kopalń węgla i żup solnych

Na dobie:

Na składzie także obecnie tak zapotrzebowane:
kołnierzowe złącze manometra kontrolnego,
nadające się dla zastąpienia odgałęzienia kurka trójdro-
gowego przy starych kotłach byłego zaboru austriackiego,
by zadość uczynić obecnie obowiązującym
polskim przepisom kotłowym.

Odlewnia Stali Woźniak i Synowie

Sosnowiec

ulica Aleja, Pow. Będziński, Wojew. Kieleckie

Adres telegraficzny: WOŹNIAK SOSNOWIEC

Wy r a b i a :

ODLEWY STALOWE wszelkich wielkości z modeli lub rysunków w następujących gatunkach stali:

Stal zwykła: Stal zlewna bardzo miękka, Stal zlewna miękka, Stal zlewna średnio twarda, Stal zlewna bardzo twarda. — **Stale gatunkowe:** Stal manganowa, Stal niklowa, Stal chromowa, Stal chromo-niklowa.

Krakowska Fabryka Szczotek i Pendzli

właściciel: Inż. gór. FR. DROBNIAK

Kraków X., ul. Tad. Kościuszki 40

Telefon Nr. 0488

Filja i sprzedaż drobiazgowa szczotek, pendzli, artykułów kosmetycznych i toaletowych

Kraków, ulica Sławkowska L. 2

Fabryka wyrabia i natychmiast dostarcza: szczotki do celów fabrycznych, do gospodarstwa domowego i wiejskiego, szczotki do ubrań, włosów, rąk, zębów i t. d. Pendzle malarskie, lakiernicze i murarskie. Szczotki z drutu stalowego, mosiężnego i miedzianego.

Biuro Wiertnicze i Robót Górniczych **M. ŁEMPICKI i Ska**

W SOSNOWCU

UL. MAŁACHOWSKIEGO 26

Firma istnieje od roku 1896. — Spółka Akcyjna w organizacji.

Głębokie wiercenia otworów poszukiwawczych i eksploatacyjnych. — Systemy udarowy i obrotowy. — Aparaty „Rakiego“, „Craeliusa“ i inne. — Studnie artezyjskie i chłonne. — Prognozy hydrologiczne. — Wiercenie maszynowe i ręczne.

Sierszańskie **Zakłady Górnicze S. A.**

polecają ze swych kopalń

ARTUR w Sierszy i KRYSTYNA w Tenczynku

Węgiel kamienny

dla celów przemysłowych i potrzeb domowych

ARTUR: 5800 kalorii KRYSTYNA: 6650 kalorii

Dyrekcja Zakładów w Sierszy

Poczta i Telegraf: Siersza koło Trzebini

Stacja kolejowa: Siersza Wodna

Telefon: Trzebinia 9.

TOWARZYSTWO PARYSKIE

«Powietrze sprężone»

Towarzystwo bezimienne z kapitałem 20,000,000 fr.

R. C. Seine Nr. 82,361.

5, rue de Liège, PARIS

Telefony: Centrala 46.44, Gut. 21.69. — Adres telegr.: Parélécair.

**Dostawy i urządzenia kompletne
na prowincję i zagranicę**

Narzędzia
pneumatyczne
kompletne

Kompresory
powietrzne

Wiertarki

Pompy
„Mamut“

Rozpylacze
do powlekania
i malowania

Sposób użycia perforatora
(przedziurawiacza) „Clipper“ wzór 50,
przystosowanego do pracy na podpórcie

Przyrządy do
rozpylania
cementu

Windy,
kołowroty
i węże
pneumatyczne

Transportery
pneumatyczne
dla betonu

Przyrządy do
powlekania

Wszystkie powyższe przybory znajdują się stale na składzie.

Porter Żywiecki

Ale Żywiecki

Poszukujemy zastępców
zagranicą

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu

poleca swe znakomite i znane z dobrej jakości piwa

„Porter Żywiecki“

„Ale Żywiecki“

„Zdrój Żywiecki“

Zamówienia skierować wprost
do Zarządu browaru w Żywcu

Zdrój Żywiecki

Marcowe piwo

Żywiec Porter

Żywiec Ale

We are in need of
foreign representatives

The Archduke's Brewery Żywiec

recommends its excellent beers, renowned for their first-rate quality

„Żywiec Porter“

„Żywiec Ale“

„Żywiec Fountainhead“

Brewery's Managing Office, Żywiec
All orders to be sent direct to the

Żywiec Fountainhead

March Beer

Porter de Żywiec

Ale de Żywiec

On cherche des repre-
sentants pour l'étranger

La Brasserie Archiducal à Żywiec

recommande ses différents espèces de bière renommées pour leur qualité

„Porter de Żywiec“

„Ale de Żywiec“

„Zdrój de Żywiec“

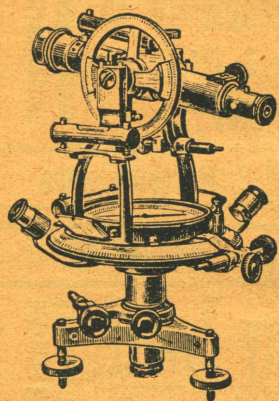
Prière d'adresser directement
les commandes à l'Administra-
tion de la Brasserie à Żywiec

Zdrój de Żywiec

Bière de mars

G. GERLACH

WARSZAWA, UL. TAMKA 40

Fabryka

instrumentów
geodezyjnych
i rysunkowych

Spółka Akcyjna fabryk chemicznych

„R A D O C H A”

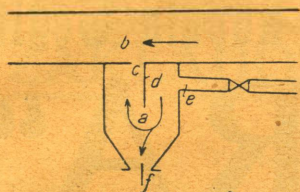
w Sosnowcu

wyrabia dla górnictwa

„MIEDZIANKIT“

(skład 90% KCl i 10% nafty) — materiał
wybuchowy do robót górniczych w kamieniu
i węgla. Nasycanie przed użyciem.

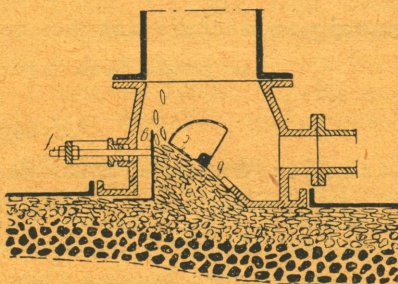
Najtańszy i najniebezpieczniejszy materiał wybuchowy,
wyrabiany z surowców wyłącznie krajowych.

Rhéolaveurs

Patented

for the

Washing of Coal and other Minerals

More than 30,000.000 tons treated per annum

Classification according to specific gravity

Perfect results

Upkeep cost considerably cut off

Washing of sludge, a specialty

Literatur and schemes on application

A. France Focquet

Ingénieur A. I. Lg. et. A. I. M.

17 Quai S. Leonard, Liège (Belgium).

Telegr. Frarrheo Liège, Codes A. B. C. 5th Edition and Libbers.

Towarzystwo Akcyjne Kopalń Węgla

„FLORA“

wydobywa i sprzedaje węgiel

**znanej powszechnie dobroci ze swych głębokich kopalń
w pokładach podredenowskich**

Adresy :

Zarządu : Warszawa, Senatorska 30, telefonu Nr. 19, skrót
telegraficzny: Lux, Warszawa.

Dyrekcji : Dąbrowa-Górnica, telefonu Nr. 12 i 1-08, adres
telegraficzny: kopalnia Flora, Dąbrowa-Górnica.

TOWARZYSTWO

STARACHOWICKICH ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH

SPÓŁKA AKCYJNA

I. Wydział huty i kopalń.

Ruda żelazna. — Surówka Martenowska i odlewnicza. —
Bednarka. — Żelazo handlowe. — Żelazo kątowne
i profilowe. — Szyny dla kolejek wąskotorowych.

II. Wydział lasów.

Drzewo budulcowe. — Drzewo tarte. — Drzewo opałowe. — Klepki
dębowe, gonty, deski. — Stemple do kopalń. — Podkłady kolejowe.

III. Wydział broni i amunicji.

Adres Rady Zarządzającej: Warszawa, Warecka 15, dom własny

Adres zakładów i lasów: Starachowice, Wojew. Kieleckie

st. kolejowa i pocztowa: Wierzbnik.

FABRYKA CHEMICZNA ZAKŁADÓW GAZOWYCH

W WARSZAWIE

Telefony Nr. 80, 79, 12, 4-78

Skrzynka poczt. Nr. 84. Adres dla depeesz: „AMONIAK“ Warszawa.

Produkty smołowe.

Benzol, Toluol, Ksylol, Solwentnafta, Oleje smołowe, Oleje karbolowe, Kwas karbolowy, Fenol, Krezolan sodu, Olej krezotowy, Olej antracenowy, Karbolineum, Olej do mywania benzolu z gazu, Smoła preparowana, Smoła bezwodna dla stalowni, Pak, Lakier do żelaza, Żywica kumaronowa, Pokost smołowy, Naftalina sublimowana.

Produkty amoniakowe.

Woda amoniakowa skoncentrowana, Amoniak 0,910 — 0,925 — 0,960 techn. czysty i chemicz. czysty, Amoniak bezwodny dla chłodni, Siarczan amonu (nawóz sztuczny).

Produkty cjanowe: Żelazocjanek potasu.

SOLE POTASOWE! KAINIT!

Spółka Akcyjna Eksploatacji Soli Potasowych

Z kopalń w Kałuszu i w Stebniku

nabywać można:

Biuro Sprzedaży we Lwowie, pl. Smolki 5

Przedstawicielstwo w Warszawie, Widok 3

Przedstawicielstwo w Poznaniu pl. Wolności 17

na korzystnych warunkach kredytowych

25 procent zniżka przewozowa!

Na żądanie cenniki, warunki sprzedaży, porady i wskazówki użycia.

SOLE POTASOWE! KAINIT!

ST. GRABIANOŃSKI i Ska

KATOWICE

POZNAŃ

BYDGOSZCZ

Fabryka wyróbów szamotowych i fajansowych

Spółka Akcyjna w Skawinie

wyrabia

A) W dziale szamotowym:

Cegłę i zaprawę szamotową aż do najwyższej ogniotrwałości
do wszelkich celów wielkiego przemysłu.

B) W dziale wyróbów fajansowych:

Naczynia fajansowe dla codziennego użytku, klozety i umywalki

C) W dziale pieców kaflowych:

Białe kafle Hardtmutowskie dla pieców pokojow. i kuchennych.

Towarzystwo
Venot, Peslin i Ska

Siedziba centralna i pracownie
w Onnaing, Departament du Nord, Francja
Ajencja w Paryżu, 12 rue Nouvelle

Badania i przedsiębiorstwo generalne wszelkich urządzeń, dotyczących wydobywania, przewozu i przeróbki węgla, koksu i rudy.

Wieże wydobywcze i szkielety metalowe.

Maszyny wydobywcze, elektryczne i parowe systemu Koepe. Bębny cylindryczne, stożkowe i dwustożkowe (patent Thomas), kołowroty wydobywcze i do głębiania szybów o napędzie elektrycznym i parowym.

Urządzenia do sortowania, przesiewania, kruszenia i płukania.

Przeróbka mechaniczna.

Liczne referencje dotyczące urządzeń nowoczesnych na kopalniach węgla zniszczonych w czasie wojny.

„TEHATE”

Towarzystwo dla Handlu, Przemysłu i Rolnictwa S. A.
w Warszawie

Zarząd Główny: Warszawa, Krakowskie Przedm. 5

TELEFONY: 71-05, 116-04, 116-05, 116-06, 274-60, 275-89.

Oddziały: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 66, Tel. 38-64.
Łódź, Kilińskiego 72, Tel. 20-32. Lwów, Romanowicza 1, Tel. 205.
Kraków, Pijarska 2, Tel. 2-110. Borysław, Pańska 34, Tel. 34.
Gdańsk, II. Damm 14, Tel. 12-53. Zawadów. Nadwórno. Równó,
3 Maja 46. Sosnowiec, Warszawska 6. Krośno.

Rachunki: P. K. O. 1755, P. K. K. P. 6221. Bank Małopolski,
Polski Bank Przemysłowy, Warszawski Bank Zjednoczony oddział
w Gdańsku, Ustredni Banka Ceskich Sporitelen w Pradze, London
Joint City Midsland Bank Ltd w Londynie.

Z A S T Ę P S T W A:

Wyłączne zastępstwo na całą Polskę:

Mannesmanowskich Walcowni rur w Schönbrunn i Komotau
Stalowni Bci Böhler i Ska w Wiedniu
Fabryki Maszyn i Odlewni S. A. Orthwein, Karasiński i Ska w Warszawie
Węgierskiej Fabryki żarówek wolframowych Joh. Kremenzky S. A.
w Budapeszcie
Fabryki narzędzi Wesselmann-Bohrer Co. S. A. Gera Zwötzen
Fabryki pasów wielbłądzych Maniffature Martiny w Turynie
Fabryki gazów przemysłowych „Gaz” w Trzebinii
Fabryki pasów skórzanych Z. Solecki i Ska w Warszawie
Zakładów St. Egydyer Eisen und Stahl Industrie Ges. w Wiedniu.

Wyłączne zastępstwo na Małopolskę:

Zakładów Kotlarskich i Mechanicznych W. Fitzner i K. Gamper Tow.
Akc. w Dąbrowie
Fabryki izolacji Rosicki, Kawecki i Ska w Łodzi
Zakładów mechanicznych „Ursus” S. A. w Warszawie

**Z magazynów towarowych i z reprezentowanych zakładów
przemysłowych, Spółka dostarcza:**

I. Materiały techniczne.

Rury wiertnicze, gazowe, kotłowe — armatury, łączniki i szczeliwa —
liny stalowe i konopne — pasy skórzane i z sierści wielbłądziej —
stal, żelazo, metale, stopy i drut stalowy — materiały izolacyjne — narzę-
dzia precyzyjne, miernicze, ślusarskie, kowalskie, giserskie i monterskie —
pilniki — tlen, azot, płynne powietrze — wyroby blacharskie jak:
beczki, oliwiarki, armatury blaszane i t. p.

II. Maszyny.

Kotły, maszyny parowe, hasple (podnośniki), lokomobile, silniki parowe,
gazowe, ropne oraz elektryczne S. A. „Poege” w Chemnitz, maszyny
do obróbki metali, pompy, wentylatory, ekschaustory, dynamomaszyny,
generatory, transformatory i t. p.

GÓRNOŚLĄSKI PRZEMYSŁ METALOWY

Sp. z ogr. odp.

TARNOWSKIE GÓRY

TELEFON Nr. 61 — Skrót teleg. METAL

Rachunki bieżące:

Polski Bank Krajowy Oddział w Katowicach

Polski Bank Odrodzenia, Królewska Huta

Budowa aparatów dla przemysłu chemicznego w szczególności fermentacyjnego i rolnego. Budowa konstrukcji żelaznych. Budowa wózków. Budowa zbiorników. Beczki żelazne malowane i ocynkowane pojemności od 150 litrów do 620 litrów.

Biuro sprzedaży:

TOWARZYSTWO DLA PRZEMYSŁU ROLNEGO

Warszawa, Galerja Luksemburga 61, Tel. Nr. 221/44.

Towarzystwo Akcyjne dla Przemysłu Spirytusowego i Chemicznego

ŁAŃCUT

TELEFON Nr. 6

ADRES TELEGRAFICZNY: RAFINERJA ŁAŃCUT

Rektyfikacja, Gorzelnia przemysłowa,
Fabryka eterów i esencji, Rozlewnia
Wódki i denaturatu, Mieszalnia środka
denaturacyjnego.

Rok założenia 1895

Piotr Mikolasch i Spółka

LWÓW, Pasaż Mikolascha

TELEFON Nr. 489

Adres dla telegramów „Drogerja“ Lwów

Hurtowny skład apteczny

skład artykułów perfumeryjnych i kosmetycznych, wytwórnia i skład farb, lakierów i kitu, wytwór własny: „Metalina“, farba do żelaza, chroniąca od rdzy (do malowania mostów i wszelkich konstrukcji żelaznych), skład artykułów technicznych, gospodarczych i domowych

Główne zastępstwa Firm na Polskę:

Spółka z o. o. Zakłady chemiczne „Laokon“
„Angiolymphe“ Dr. Rous w Paryżu.

JULJAN ERLICH

Agentura i skład przetworów chemicznych

Łódź, Kilińskiego 151, Telefon 452

Adres telegraficzny: „Lichjan“

Konto czekowe P. K. O. Nr. 62931

Istnieje od roku 1907.

Dostarcza wszelkie przetwory chemiczne wagonowo z reprezentowanych fabryk chemicznych, oraz detailicznie ze składu po cenach przystępnych.

Specjalność:

Chemikalja dla farbiarni, blichtr, wykończalni, fabryk chemicznych i górnictwa.

- 1) **Premier Naftowa Spółka z o. p.** w Borysławiu, pow. Drohobycz ; w Kosmaczu, pow. Kołomyja i Słobodzie Rungurskiej, pow. Peczeniżyn ; siedziba centrali: Lwów, ul. Batorego 26 ; przedsiębiorstwo dla eksploatacji oleju skalnego i gazu ziemnego.
- 2) **Alfa Naftowa Spółka z o. p.** w Rypnem, p. Rożniatów ; siedziba centrali: Lwów, ul. Batorego 26 ; przedsiębiorstwo dla eksploatacji oleju skalnego i gazu ziemnego.
- 3) **Dros Drohobycka Rafinerja olejów skalnych** w Dohobyczu.
- 4) **Spółka z o. p. dla przemysłu naftowego**, rafinerja w Trzebini.
- 5) **Pierwsza Galicyjska Spółka dla przemysłu naftowego**, rafinerja w Peczeniżynie.
- 6) **Petrolea Akc. Tow. dla przemysłu oleju skalnego.**
- 7) **Spółka rurociągową producentów naftowych Jan Zeitleben i Ska.**
- 8) **Książę Aleksander Thurn i Taxis**, Towarzystwo dla transportowania i magazynowania ropy, Spółka z o. p.
- 9) **Galicyjska Spółka Akc. dla transportu i magazynowania ropy.**
- 10) **Towarzystwo magazynowe i rurociągowie w Tustanowicach, Lewakowski i Spółka.**
- 11) **Rurociąg producentów (Braganza).**
- 12) **Gartenberg, Schreier, Pipeline.**
- 13) **Galicyjskie Towarzystwo magazynowe dla produktów naftowych.**

Polski Przemysł Naftowy

Spółka Akcyjna w Warszawie

Centrala w Warszawie, Wiejska 16. Tel. 252-60 i 252-62

Dyrekcja Ruchu w Boryslawiu. Kapitał akc. Mp. 500,000,000—

Kopalnie: w Boryslawiu, Mrażnicy, Bitkowie, Iwonczu, Trześniowie, Roztokach, Szymbarku, etc.

Adres telegraficzny: „Przemnaft, Warszawa“.

Założona w 1824 r., nagrodzona 26
najwyższemi nagrodami

Fabryka

wyrobów srebrnych
i platerowanych

JÓZEF FRAGET

w Warszawie, Elektoralna 16

Sprzedaż detaliczna wyrobów
„fragetowskich“ we wszyst-
kich większych miastach b.
Kongresówki, w Małopolsce,
Wielkopolsce, na Pomorzu,
G. Śląsku, w Gdańsku, Bu-
kareszcie, Rydze i t. d. — poleca
w wielkim wyborze na poda-
runki i wyprawistołowe, przy-
bory toaletowe, sztucce
gładkie i stylowe etc.

•Beton•

Akcyjna

Spółka Budowlana

w Krakowie

ulica Mikołajska L. 32

„na Gródku“

wykonuje wszelkie

roboty budowlane

Specjalność:

konstrukcje żelbetowe,
Budowle przemysłowe.

Dział towarowy.

Sprzedaż wszelkich materiałów
budowlanych.

Zastępstwa firm krajowych i zagran.

Rok założenia 1899.

Liczba zatrudnionych robotników 2500.

GRODZIECKIE TOWARZYSTWO

Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych

Poczta i telegr. Grodziec, Starostwo Będzińskie

(Województwo Kieleckie). Połączenie telefoniczne st. Będzin Nr. 19

Roczna produkcja 500.000 ton węgla kamiennego.

Fabryka skórzanych pasów transmisyjnych
AUGUST BOTZEK

Król. Huta, ul. Słowackiego 4, Telefon Nr. 1236

I. Dział: Sporządzanie skórzanych pasów transmisyjnych, mokro pociąganych, puszcanych na specjalnych maszynach. Naprawa pasów transmisyjnych. Skład sztychów i łączonych pasów i technicznej skóry.

II. Dział: Mankiety skórzane i kolby wszelkich form.

Zakłady Przemysłowe

Karol Machlejd

Sp. Akc.

w Warszawie, ul. Chłodna 45

**Fabryka
wyborowych cukrów
i czekolady
i Słodownia pneumatyczna**

Dostarczają sód wagonowo
przez cały rok

GÓRKA

Towarzystwo Akcyjne
fabryki cementu w Sierszy
poczta Trzebinia 2

Telefon: Trzebinia 21

Adres telegraficzny:
Cementownia Trzebinia 2

poleca z własnych fabryk:
**Cement portlandzki
z pieców rotacyjnych
wapno budowlane**

**Dachówkę azbestowo-
cementową „Górkit“.**

GALICYJSKIE TOW. AKCYJNE
FABRYKI PAPIERU

przedtem Bracia Fiałkowscy, Czaniec (Małopolska)

**Fabryka masy drzewnej
W CZAŃCU KOŁO KĘT**

Warszawska Fabryka Fosforbronzu i Fosforbabitów

K. K. MIESZCZAŃSKI, spadkobierca

UL. LESZNO L. 119, TELEFONY: 198-82, 23-40

Konto P. K. O. Nr. 8107

Adres dla depesz: Fosforbronz-Warszawa

Fabrique de Phosphorebronz et de Phosphorbabites à Varsovie

K. K. MIESZCZAŃSKI, successeur

RUE LESZNO Nr. 119, TÉLÉPHONE: 198-82, 23-40

Compte P. K.O. Nr. 8107

Adresse télégraphique: Fosforbronz Varsovie

Phosphorbronz and Phosphorbabitt Works, Warsaw

K. K. MIESZCZAŃSKI, successor

UL. LESZNO, Nr. 119, TELEPHONES: 198-82, 23-40

Conto P. K. O. Nr. 8107

Telegraphic Address: Fosforbronz, Warsaw

Rok założenia 1910

Wszelkie maszyny, narzędzia
i materiały dla każdej gałęzi
przemysłu i rękodziela, oraz
oleje, smary, drzewo okrągłe
kopalnia, deski poleca

Dom handlowy i techniczny

„PILOT“

Spółka z ogr. por.

we Lwowie, ul. Batorego 4

„PILOT“

Maison de commerce et maison technique

Compagnie avec resp. lim.
fondée en 1910

Lwów, rue Batorego 4

Recommande toute sortes de machines, outils pour différentes branches de l'industrie et de la manufacture, huiles, graisses, bois ronds poteaux pour les mines et planches.

Zbiorniki na wodę, olej, naftę,
benzynę, spirytus i t. d. Cysterny
kolejowe. Beczki pożarne i ase-
nizacyjne. Konstrukcje żelazne.
Remont kotłów parowych, loko-
mobiliparowozów. Budowa kotłów
parowych płomienno-rurkowych.

Zakład żelazno-kotlarski

A. BRAKSATOR

Częstochowa, Wały prawe 26.

„Węgierska Górka“

Górnicza i Hutnicza Spółka Akcyjna

Odlewnia rur i żelaza

„Węgierska Górka“

Poczta, telegraf, stacja kolejowa:
Węgierska Górka, powiat Żywiec

Telefon: Żywiec Nr. 24

Telegr.: Odlewnia Węgierska Górka.

Jaworznicke Komunalne Kopalnie Węgla S. A.

Charbonnages municipales de Jaworzno S. A.

Jaworzno Municipal Coal Mines Ltd.

Produkcja 1923 roku około 1,000.000 ton.

Rok założenia 1871.

Tow. Akc. Fabryki Wyrobów Żelaznych Wł. GOSTYŃSKI i Ska
W Warszawie, Mokotowska 3. — Tel. 14-64 i 14-84.

Konstrukcje żelazne: Wiązania dachowe, dźwigary, hale, wieże.

Kolejnictwo: Wagony wąskotorowe i dla tramwajów, rozjazdy, wózki wywrotowe, wagoniki dla kopalń.

Meble metalowe: Łóżka, materace z drutu stalowego, umywalnie, meble ogrodowe.

Odlewnia żelaza, mosiądzu i innych metali.

Kopalnie Dolomitu Zagnańsk-Doły

Sp. z ogr. odp.

Radom, ul. Józefa Piłsudskiego 10

polecają wagonowo dolomit do pieców Martynowskich
na fundamenta zamiast cegły, na szosy i do robót betonowych

Analiza:

Mg 0-19,98⁰/₀, Ca 0-29,80⁰/₀, Al₂O₃-0,34⁰/₀, Fe₂O₃-1,70⁰/₀, SiO₂-0,66⁰/₀

Własna bocznica przy stacji kolejowej Zagnańsk ziemi Kieleckiej

Adres telegr.: DOLOMIT—Radom

Telefon Centrala Radom Nr. 230.

Kopalnie Dolomitu Zagnańsk-Doły

Sp. z ogr. odp.

(Dolomite Mines Comp. Ltd. of Zagnańsk-Doły)

Radom, ul. Józefa Piłsudskiego 10

Wholesale supply of dolomite in waggons, for lining of Marten furnaces,
as metal instead of bricks for road-foundations, as for concrete

Anylysis as follows:

Mg 0-19,98⁰/₀, Ca 0-29,80⁰/₀, Al₂O₃-0,34⁰/₀, Fe₂O₃-1,70⁰/₀, SiO₂-0,66⁰/₀

Own branch line to Zagnańsk station voivodship Kielce.

Telegrams; Dolomit-Radom, Poland. Telephones; Radom, No. 230.

Mines de Dolomit de Zagnańsk-Doły

Société Anonyme

Radom, rue J. Piłsudski 10

recommandent le dolomit par wagons pour les fours Martin pour
fondements au lieu de briques, pour les chaussées et les travaux en beton

Analyse:

Mg 0-19,98⁰/₀, Ca 0-29,80⁰/₀, Al₂O₃-0,34⁰/₀, Fe₂O₃-1,70⁰/₀, SiO₂-0,66⁰/₀

Voi latérale propre près de la station de chemin de fer Zagnańsk district
de Kielce

Adresse télégr.: Dolomit-Radom, Pologne

Telephone: station centrale Radom No. 230.

Dom Handlowy HERMAN MEYER

Warszawa, Traugutta 2. — Telef. 1-84, 2 84 i 3-84.

W Katowicach, ulica Słowackiego 17, telefon 3-50.

We Lwowie, Tow. Handlowo-Ajenturowe S. A., Pańska 11, telef. 465

Przedstawicielstwo pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych.

Lokomotywy pneumatyczne, parowozy, kolejki linowe, konstrukcje żelazne, transportery, conveyery, urządzenia rzeźni, kotły i maszyny parowe, motory Diesla, chłodnie, odkurzacze, pompy, urządzenia dla chemicznego przemysłu itp.

Żelazo, blachy, cement, drut i t. p.

Biuro Techniczne Maciejewski, Makowski i Ska

dawniej Cemus i Ska

Sosnowiec, ulica Piłsudskiego 16. — Telefon Nr. 90

Dostawa maszyn i urządzeń dla kopalń, hut i fabryk.

Przedstawicielstwo na Polskę fabryki maszyn górniczych "B-cia Eickhoff" Bochum—Katowice. — Wyłączna sprzedaż armatur do pary i wody T-wa

„Schäffer i Budenberg“ Magdeburg.

Składy fabryczne artykułów technicznych najbardziej renomowanych firm.

Advertisements

Technical Bureau Maciejewski, Makowski and Co

Formely Cemus and Co

Sosnowice, ulica Piłsudskiego 16. — Telephone No. 90

Machines and implements supplied to mines, foundry works, and factories

Representatives for Poland of the factory of mining machines: „Eickhoff Bros“, Bochum—Katowice. — Also salesmem for the steam and water armatures of the „Schäffer and Budenberg“ Company, Magdeburg.

Factory stores of technical articles from the very best firms.

Bureau Technique Maciejewski, Makowski & Cie

Précédemens Cemus & Cie

Sosnowice, rue Piłsudski 16. — Telephone No. 90

Fourniture des machines pour mines, usines et fabriques.

Représentation pour la Pologne des machines pour mines „Frères Eickhoff“, Bochum—Katowice. — Vente exclusive d'armatures pour la vapeur et l'eau de la S-te „Schäffer & Budenberg“ Magdebourg.

Dépôts en gros d'articles techniques des marques les plus connues.

Tow. Akc. Fabryk Budowy Transmisji, Maszyn i Odlewni Żelaza
J. JOHN w ŁODZI

Własne biura sprzedaży:

w Warszawie Aleje Jerozolimskie 51, **w Poznaniu** Zygmunta Augusta 2, **we Lwowie** Zyblikiewicza 39, **w Krakowie** ul. Basztowa 24, **w Lublinie** Krakowskie Przedmieście 58.

Adres telegraficzny: „TRANSMISJA“.

Pędnie (transmisje). Łożyska samosmary. Wieszaki. Wałki. Sprzęgła stałe rozłączane, kłowe i cierne. Koła pasowe i linowe. Naprężacze pasów. Kierowniki pasowe. Wykonanie dokładne. Kontrola sprawdzianami różnicowemi. Produkcja masowa na skład; terminy krótkie.

Koła zębate czołowe i stożkowe z zębami obrabianymi na specjalnych automatach.

Ruszty patentowane

Tokarki pociągowe, szybkoobrotowe z wałkiem pociagowym do toczenia i śrubą pociagową do gwintów. Budowa mocna. Wykonanie serjami bardzo dokładne. Wrzeciona szlifowane. Każda tokarka próbowana i kontrolowana protokólnie.

Wiertarki kolumnowe dla otworów 32 i 40 mm.

Walce żeliwne utwardzone młyńskie, hutnicze i inne.

Dostawa ze składów lub w terminach krótkich.

Zjednoczone Zakłady Przemysłowe
K. Scheiblera & L. Grohmana

Spółka Akcyjna
W ŁODZI

Biuro główne przy ulicy Targowej L. 65
Skład sprzedaży przy ulicy Piotrkowskiej L. 211

Posiadają: przedsiębiorstwo o 270.000 wrzecionach przędzalniczych, tkalnię o 6.500 krosnach tkackich, wykończalnię, drukarnię, farbiarnię, bielnię, rytownię, warsztaty mechaniczne itd.

Zatrudniają: 15.000 robotników.

Zakłady wyrabiają:

1. Przędzę bawełnianą, wątkową i osnową, nitkowaną pończosznica, gazowaną i t. d.
2. Tkaniny bawełniane wszelkiego rodzaju w stanie surowym i bielonym. towary farbowane, drukowane, żakardowe i t. d. (Krośniaki, płótna, szyrtingi, madapolamy, nansuk, batysty, satyny, ręczniki, chusteczki do nosa, wyspy, podszewki, płótno niebieskie, barchany, kołdry, tkaniny na ubrania męskie i damskie etc.).

Modrzejowskie Zakłady Górniczo-Hutnicze

Sp. Akc. w Warszawie

Zarząd: Warszawa, ul. Żórawia 22

Zakłady posiadają 3 huty żelazne, a mianowicie:

a) Hutę MIŁOWICE w Sosnowcu, która wyrabia:

Żelazo handlowe: okrągłe kwadratowe, płaskie: szyny dla kolejek podjazdowych; łubki (lasze): płaskie fasonowe; podkładki (siodełka): gwoździe szynowe; śruby laszowe dla normalnych, podjazdowych i fabrycznych kolejek. — Tirefonds.

Śruby, mutry, nity, podkładki (szajby) etc.,
towar handlowy dla różnych celów.

Młoty, siekiery, młotki i babki do kos,
oskardy i inny towar kuto - prasowany.

Drut ciągniony blankowy, gwoździe
drutowe okrągłe i kwadratowe.

b) Hutę STASZIC, która wyrabia:

Żelazo handlowe: okrągłe, kwadratowe i płaskie; bednarke walcowaną na gorąco i na zimno; walcówkę (drut).

c) Hutę KATARZYNA, która wyrabia:

Surowiec odlewniczy i martenowski; bloki;
cegłę szlakową oraz szlakę granulowaną.

Zamówienia przyjmuje:

Dyrekcja Modrzejowskich Zakładów Górniczo-Hutniczych S. A.

w Sosnowcu, Województwo Kieleckie

i przedstawiciel firmy Herman Meyer w Warszawie, Traugutta 2

TABROMIK

Zakłady Przemysłowe

wytwarzają:

I. Najprzedniejsze wódki i likiery
oraz wypalanki zastępujące koniaki
francuskie, wszechświatowej sławy
marki.

II. Krzesła i fotele. Obróbka drzewa.
Masowa wytwórnia. 60 maszyn —
zapęd ca 120 P.S. Własna suszarnia.

Dla laboratoriów chemicznych

Zakładów naukowych i przemysłu
wszelkie przybory i aparaty
w szczególności także aparaty specjalne
dla przemysłu hutniczego i górniczego
jak również odczynniki chemicznie czyste

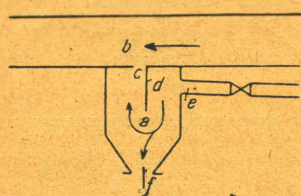
w ogromnym wyborze
dostarcza wprost ze składów po cenach bezwzględnie
konkurencyjnych firma:

BIURO INŻYNIERSKIE
„CHEMOTECHNIKA”

Sp. z o. odpow.

Kraków, Rynek Główny L. 39
Lwów, ulica Kopernika L. 9.

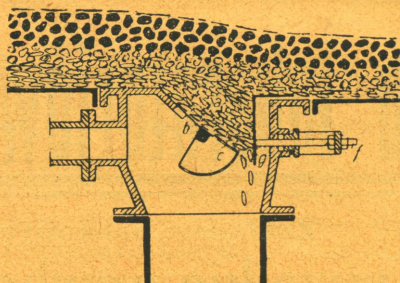
Zastępstwa firm: C. A. F. Kahlbaum, W. C. Heraeus,
Fr. Hugerschhoff, Sartoriuswerke, Dr. Gerber.

Rhéolaveurs

patentowane

dla

PŁUKANIA WĘGLA i RUDY

Więcej niż 30,000.000 ton przerabianych rocznie

Podział według gęstości

Wyniki doskonałe

Koszta utrzymania zmniejszone do minimum

Przygotowywanie szlamów

Informacje i kosztorysy na żądanie

A. France Focquet

Inżynier A. I. Lg. et. A. I. M.

17 Quai S. Leonard, Liège (Belgique).

Telegr. Frarrheo Liège, Codes A. B. C. 5-e Edition et Libbers.

TOWARZYSTWO WYNAJMU WAGONÓW

O WIELKIEJ POJEMNOŚCI

Ad. HENRY, inż. górniczy, upoważniony kierownik

Biura: 62 rue de Rome, PARIS (8-e). — Tel.: Wagram 50—70

Wynajem, Konserwacja, Sprzedaż, Konstrukcje
materiału wagonowego wszelkich typów i wszelkiej pojemności

Wozy z blachy tłoczonych
systemu Arbel'a, przyjęte przez wszystkie towarzystwa kolejowe

Wozy szerokotorowe — Wozy wąskotorowe

Przeprowadza się badania nad transportami
na wielką skalę, dla ekonomicznego wyzyskania

Wagony z automatycznym wyładowaniem marki „Universel” dla przewozu rud
Wozy platformowe. — Wozy półkryte ze spustami do wyładowywania lub
bez nich. — Wozy kryte. — Wozy zbiornikowe. — Wozy z chłodnicami. —
Tendery o wszelkiej pojemności.

Wozy o spustach automatycznych jednostronnych, dwustronnych i środkowych.

Oszczędność w transporcie i długości stoczni osiąga 25⁰/₀.

SOCIETY FOR HIRING OUT WAGGONS

OF GREAT BULK

Ad. HENRY, Civil Mining Engineer, Delegated Administrator
Offices: 61, rue de Rome, PARIS (8). — Tel.: Wagram 50—70

Hire, Repair, Sale, Construction
of Rolling Stock of every Type and Size.

Waggons of Sheet Steel

Casse-hardend, accepted, by all Railway Companies, Arbel's Sytem.

Estimates of the Economical Conveyance of large
masses, either on the Normal or the Narrow Gauge.

Waggons for the Carriage of Minerals, made
on „Universel” system for automatical unloading.

With or without Hoppers.

Tilt Waggons. — Reservoir Waggons. — Refrigerator Waggons. —
Bogies of every type. — Tenders of every size.

Waggons for automatical unloading unilateral, bilateral, central.

The saving on conveyance and length of quays is 25⁰/₀.

WAPNO BUDOWLANE ROLNICZE

i do celów chemicznych
o niezrównanej wydajności i siły wiązania, oraz kamień budowlany (murowy)
dostarczają w każdej ilości

Zakłady Wapienne Twa Bolesław Woźnicki i Leon Chamiec
w Sulejowie pod Piotrkowem. — Telegraf i telefon: Sulejów.

Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „SATURN” Sp. Akc.

Rok założenia Towarzystwa 1900.

Kopalnie węgla kamiennego: „Saturn”, „Jowisz”, „Mars”.

Produkcja w roku 1923: 1.075.524'5 ton węgla kamiennego

Własne bocznice kolejowe. — Majatki ziemskie i leśne. — Cegielnia.

Robotników w roku 1923 — 6816.

Siedziba Zarządu: Kopalnia „Saturn” w Czeladzi, p. Sosnowiec.

Adres dla listów:

Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn” Sp. Akc., Sosnowiec, skrytka poczt. 5

Adres dla telegramów: Sosnowiec-Saturn. — Telefon Nr. 53.

Société Minière & Industrielle „SATURN”, Société Anonyme

Année de la fondation de la Société 1900.

Mines de charbon: „Saturn”, „Jowisz”, „Mars”.

Production en 1923 1,075.524'5 tonnes de charbon.

Propres voies latérales de chemin de fer. — Propriétés de compagnie et de forêts.

Briqueteries. — Nombre des ouvriers en 1923 — 6816.

Siège de la Direct.: Mine de „Saturn” à Czeladź, district de Sosnowiec.

Adresse pour lettre: Sosnowiec, poste restante boîte No. 5

Adresse télégraphique: Sosnowiec-Saturn. — Téléphone Nr. 53.

Mining & Manufacturing Corporation „SATURN”, Ltd.

Established 1900.

Coal mines: „Saturn”. „Jowisz” (Juppiter) and „Mars”.

Output for 1923: 1,075.524'5 tons of coal.

Owns branch railway, landed estates and forests. — Also brickworks.

Number of workmen in 1923 — 6816.

Address of Head Office: Saturn Mines, Czeladź, district Sosnowiec.

Address for lettere;

Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn” Sp. Akc., Sosnowiec, skrytka poczt. 5

Address for telegrams: Sosnowiec-Saturn. — Telephone No. 53.

Etablissements des Mines et Fonderies de Modrzejów

Société d'actionnaires à Varsovie

Direction ; Varsovie, rue Żórawia 22. — Téléphone 1-53 et 77-40.

Les Etablissements possèdent les 3 fonderies suivantes :

a) La fonderie de MILOWICE à Sosnowice qui fabrique : Le fer pour le commerce : arronde, carré, plat ; des rails pour les chemins de fer, à voie étroite ; ecorce (mince) de forme plate ; cale (base), des clous pour les rails, des vis d'ecorce pour les chemins de fer ordinaires, à voies étroites et à l'usage des fabriques, tirefonds. — Vis, ecron, rivet, cale etc., marchandises destinées au commerce pour différents usages. — Marteaux, haches, petit marteaux et pierres à aiguiser pour les faux, pies et autres marchandises forgées et fabriquées. — Til de fer étiré, clous pour le fil de fer ronds, carrés.

b) La fonderie STASZIC qui fabrique : Du fer pour le commerce : rond, carré et plat, cercles pour le tonneaux, travaillés, à froid et à chaud, taunner (fil de fer).

c) La fonderie KATARZYNA que fabrique : Du matériel brut à fondre et du matériel Marten, brique de scorie et de la scorie granulente.

Les commandes sont reçues par la Direction des Etablissements des Mines et Fonderies S. A. de Modrzejów à Sosnowiec, district de Kielce et le représentant de la maison de Commerce Herman Meyer à Varsovie, 2 rue Traugutt.

The Modrzejow Mining and Foundry plants

Joint-Stock Company, Warsaw

Head Office: Warsaw, ul. Żórawia 22. — Telephone 1-53 and 77-40.

Three Iron-works :

a) MILOWICE Works: Manufacture of bar-iron, round, square, flat ; rails for auxiliary railways ; fish-plates, flat or in various shapes : bed-irons, spikes, belts for standard gauge, auxiliary railways and factory lines : tirefonds.

Bolts, nuts, screws, rivets, washers etc., ironware for various purposes

Hammers, axes : hammers and iron parts of scythes, pickaxes and other drop forging wares.

Smooth-drawn wire : nails, either round or square.

b) STASZIC Works: Manufacture of bar-iron ; round, square or flat ; Hot or cold rolled hoops ; rolled wire.

c) KATARZYNA Works : Manufacture of pig-iron and Marten iron, ingots, scoria bricks and granulated scoria.

Office to order from :

Dyrekcja Modrzejowskich Zakładów Górnico-Hutniczych S. A. w Sanowcu, Województwo Kieleckie.

Representative: Hermann Meyer, w Warszawie, ul. Traugutta 2.

SALINA BOCHNIA

połączona torem przemysłowym ze stacją kolejową, 600 robotników, 5 maszyn parowych, 2 młyny solne produkują kamienną sól jadalną w kruchach i mełtą oraz sól bydlęcą i przemysłową skażoną.

Województwo Lwowskie

ŻUPY SOLNE

Drohobycz

Właściciel: Skarb Państwa

Adres telegraficzny:
Salina Drohobycz

Stacja kolejowa Drohobycz

Naczelnik Zarządu:
Inż. Maksymilian Wielkopolski

Wytwórczość: 6.000 ton
warzonej soli jadalnej

Ilość pracowników: 68
Silnik: 4 H. P.

» JADWIGÓW «

Fabryka
Cegły Ogniotrwałej

TOMASZ GŁOWACKI

w Ostrowcu, Woj. Kieleckie

wyrabia wszelkiego rodzaju **cegły ogniotrwałe** normalne i fasonowe jako to; Wielkopieczowe, Kopulakowe, Generatorowe do pieców Siemens-Martinowskich (fasonowe, spustowe), do pieców wapiennych, do sklepień palenisk parowozowych, retorty i muflę szamotowe i t. p.

Z dniem 1 czerwca 1924 uruchomiła własną fabrykę cegły budowlanej piaskowo-wapiennej

P. SPROT

Sp. z o. odp.

HURTOWNIA ŻELAZA i NARZĘDZI Katowice, Kopernika 26-32

Składy Hurtowni obficie zaopatrzone we wszelkiego rodzaju narzędzia, armatury, rury gazowe i łączniki. Specjalnością przedsiębiorstwa jest pokrywanie wszelkiego rodzaju zapotrzebowań dla kopalń.

*Zarezerwowano
dla Towarzystwa Naftowego
„SILVA PLANA“
w Borystawiu*

Zakłady Wapienne „JAWORZNIA“

EDMUNDA GAJZLERA

polecają: wapno palone budowlane, wapno palone mielone dla celów rolniczych, kamień wapienny-marmur (węglanu wapnia 99⁰/₀), szpat wapienny, piaskowiec.

Adres: Kielce, Kilińskiego L. 1.

Fours à chaux „JAWORZNIA“

EDMOND GAJZLER propriétaire

recommande: de la chaux coignée pour constructions, de la chaux coignée moulue pour la culture agricole, la pierre à chaux-marbre (carbonate de calcium à 99⁰/₀, spalte calcaire, pierre de taille.

Adresse: Kielce, 1 rue Kilińskiego.

EDMUND GAJZLER'S

Lime Factory, „JAWORZNIA“

Quicklime for building, The same in powder, for agricultural purposes, Limestone marble (99⁰/₀ of carbonate of lime, Calc spar, Sandstone.

Address: Kielce, Kilińskiego 1.

DRUKARNIA »SZTUKA«

W KRAKOWIE

UL. SOBIESKIEGO 16, TELEFON 1038

WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY
W ZAKRES DUKARSTWA WCHODZĄCE,
STARANNIE I PUNKTUALNIE PO CENACH
PRZYSTĘPNYCH.

Łomy bazaltu „Niedźwiedzia Góra“

Tenczynek, stacja Krzeszowice

polecają

SZUTRY BAZALTOWE

na drogi przemysłowe o największym obciążeniu, do
betonów i budowy kolei. Jedyne materiały przewyższa-
jące jakością importowane bazalty zagraniczne. Wytrzy-
małość 3929 kg/cm^2 , zupełna odporność na zmiany
atmosferyczne. Atesty największych instytucji badawczych
do przejrzenia w biurze:

Kraków XI. Dębiki, Powroźnicza 6

willa „Sylvan“, Telefon 555.

BIBLIOTEKA
GŁÓWNA

AKADEMII
GÓRNICZO
HUTNICZEJ

C 27 34

BC

N20/c 32.128